

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART

UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

12^E JAARGANG

WOENSDAG 5 OCTOBER 1927

No. 614

INHOUD.

DE LUCHTPOSTCONFERENTIE door <i>J. S. van Gelder</i>	Blz. 872
Amerika en de Metaalmarkt door <i>I. Monas</i>	873
De invloed der Dawes-betalingen op het economisch leven in Duitschland door <i>E. F. Philipp</i> met Naschrift door <i>Gerlof Verwey</i>	876
AANTEKENINGEN:	
Naar aanleiding van het artikel „Tien jaren Pro- ductiestatistiek”	877
De betalingsbalans van de Vereenigde Staten	878
BOEKAANKONDIGING:	
S. A. Reitsma: Indische Spoorweg-politiek. Deel X. De tarieven der S.S. en Tr. op Java van 1911 tot en met 1926, bespr. door <i>Ir. R. A. Verwey</i>	880
OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN	880
MAANDGIJFERS:	
Emissies in September 1927	881
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	882—890
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra*.

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES.

*Prof. Mr. D. van Blom; J. van Passelt; Jhr. Mr. L. H. van
Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. E. Moresco;
Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron
Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr.
Q. J. Terpstra, Prof. Mr. F. de Vries.*

Gedelegeerd lid: *Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.*

Redacteur-Secretaris: *S. Posthuma.*

Secretariaat: *Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.*

Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in
Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per
jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het
Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ont-
vangen de abonne's, leden en donateurs kosteloos, voor zoe-
ver daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Ruigeplaatweg.*

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement
volgens tarief. Administratie van abonnementen en adver-
tenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rot-
terdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-
rekening No. 6729.*

3 OCTOBER 1927.

In den toestand van de geldmarkt kwam geen ver-
andering. Het aanbod van geld bleef gering, maar de
geldvraag voor de maandwisseling was niet buiten-
gewoon en veel geringer dan men verwacht had. Par-
ticulier disconto noteerde weer 3⁹/₁₆ à 3% pCt. Call-
geld bleef omstreeks 3½ pCt. verkrijgbaar. Alleen op
den ultimo en den eersten was er af en toe hooger te
maken. De prolongatierente schommelde tusschen
3½ en 4 pCt.

* * *

Op de balans van De Nederlandsche Bank teekent
zich duidelijk de invloed van de maandwisseling af.

De post binnenlandsche wissels klom van f 144,8 mil-
lioën tot f 171,4 miljoen. Deze stijging komt voor
een deel voor rekening van vermeerderde crediet-
eischen van den Staat. Nadat er gedurende verschei-
dene maanden geen rechtstreeks bij de Bank geplaatst
schatkistpapier in de portefeuille der centrale crediet-
instelling was voorgekomen (de laatste balans, waar-
op men dit papier aantrof, dateert van 8 November
1926), is in de afgelopen maand een bedrag van f 6
miljoën aan schatkistpromessen rechtstreeks bij de
Bank ondergebracht. De beleeningen stegen met f 5,7
miljoën. Het renteloos voorschot aan het Rijk klom
tot f 14,3 miljoen.

De goudvoorraad der Bank onderging geen verande-
ring van beteekenis. Het zilver verminderde met
f 700.000. De post papier op het buitenland geeft een
stijging van f 8,8 miljoen te zien, terwijl de diverse
rekeningen op de actiefzijde der balans met f 400.000
terugliepen.

De biljettencirculatie vermeerderde met f 49,6 mil-
lioën. De rekening-courantsaldi van anderen blijken
met f 4,6 miljoen te zijn toegenomen. Het beschik-
baar metaalsaldo verminderde met f 11,5 miljoen. Het
dekkingspercentage bedraagt ruim 47.

* * *

Op de wisselmarkt was er weder vrij veel aanbod van
Dollars en meerdere vraag voor Ponden. In de koer-
sen kwam er echter weinig verandering. Marken wa-
ren onzeker. Geopend op 59,41, werd Donderdag voor
59,37 afgedaan, maar aan het einde der week was de
stemming weder vast. Slot 59,43. Spanje was deze week
flauwer. Zaterdag werd voor 43,40 afgedaan. In de
overige wissels kwam weinig verandering.

LONDEN, 3 OCTOBER 1927.

Met uitzondering van Woensdag, toen een klein be-
drag van de Bank van Engeland geleend moest wor-
den, was geld verleden week, niettegenstaande het
de laatste week van de maand was, vrij gemakkelijk.
De groote transacties, die op Zaterdag tot afwikke-
ling kwamen en waarover de markt zich gedurende de
geheele week druk gemaakt had, verliepen zonder cenige
moeielijkheid, ofschoon zij tot den voor een Zater-
dag zeer ongewonen prijs van 4—4½ pCt. aanleiding
gaven.

Disconto behield denzelfden vasten toon, waardoor
die markt nu reeds geruimen tijd gekenmerkt wordt.
Drie-maands bankaccepten noteeren nog steeds 4⁵/₁₆—
%, terwijl de schatkistpromessen Vrijdag 11. tegen een
fractie over 4% pCt. toegewezen werden.

DE LUCHTPOSTCONFERENTIE.

„Mes collègues de la Conférence m'ont chargé de vous dire, sans discours et sans phrases, mais très sincèrement et de tout notre cœur, combien nous vous sommes reconnaissants de la façon distinguée dont vous avez préparé et conduit cette réunion, combien nous avons été touchés par toutes les marques d'attention dont nous avons été l'objet de votre part depuis que nous sommes à La Haye. Croyez, M. le Président, que nous conserverons le meilleur souvenir de notre séjour ici et que nous n'oublierons jamais le collègue éminent qui nous a reçu avec tant de bonne grâce et de cordialité.”
(Woorden van den Doyen tot den Voorzitter).

Voor het eerst sedert het vierenvijftig jarig bestaan der Wereld-Postvereeniging mocht de Nederlandsche postadministratie de eer genieten om als gastvrouw op te treden voor een bijeenkomst van deze bij uitstek internationale organisatie. Het gold weliswaar niet een der groote congressen van gevormachtigden van de Regeeringen van alle landen der Wereld, zooals deze laatstelijk zijn gehouden te Rome (1906), Madrid (1920) en Stockholm (1924), maar een conferentie van meer bescheiden omvang, waaraan werd deelgenomen door de vertegenwoordigers van niet minder dan 38 postadministratiën. De te behandelen stof moge eenigszins beperkt zijn geweest, zij had daarentegen het aantrekkelijke van het nieuwe, benevens het voorrecht van de volle belangstelling bij het nieuwe verkeersmiddel, dat dit jaar meer dan ooit te voren als zoodanig van zich deed spreken.

In het Verdrag van Stockholm is het luchtpostverkeer nog maar stiefmoederlijk verzorgd. Slechts enkele algemeene lijnen zijn daarbij vastgesteld; uniforme uitvoeringsmaatregelen ontbraken en de geheele regeling berustte tot heden op de door elk land in overleg met de betrokken luchtvaartmaatschappijen getroffen bijzondere voorzieningen.

Het inmiddels snel in belangrijkheid toegenomen luchtverkeer had behoefte aan een betere, meer verzorgde regeling.

De te Parijs gevestigde Internationale Kamer van Koophandel had reeds sedert geruimen tijd in het bijzonder de aandacht op dit punt gevestigd. Verscheidene vergaderingen van dit lichaam (vertegenwoordigd door het *Comité des transports par air*, onder voorzitterschap van den oud-minister van handel Flandin), waaraan zoowel vertegenwoordigers van luchtvaartmaatschappijen als van postadministratiën deelnamen, beoogden het formuleeren van wenschen, waarvoor de ooren der postbesturen niet gesloten konden blijven. De laatste bijeenkomst der Kamer, waarbij ook de Nederlandsche Directeur-Generaal der Posterijen en Telegrafie zich deed vertegenwoordigen, had plaats te Parijs in Mei jl.

Aan de Internationale Kamer komt inderdaad de eer toe den stoot te hebben gegeven tot de hierboven vermelde conferentie, die geroepen was een samenstel van bepalingen te ontwerpen, welke zouden kunnen dienen voor een proefregeling, waarvan het spoedig in werking treden een allereerste eisch ware.

Op 1 September jl. werd de Conferentie op plechtige wijze in de Ridderzaal te 's-Gravenhage geopend door Z.E. den Minister van Waterstaat, Mr. van der Vegte, die in dezelfde vergadering tot eere-voorzitter der Conferentie werd benoemd. Tot voorzitter der Conferentie werd bij acclamatie aangewezen de heer Ir. M. H. Damme, Directeur-Generaal der Nederlandsche Posterijen en Telegrafie.

De volgende bijeenkomsten vonden plaats in de Vergaderzaal van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Hoezeer de buitenlandsche gasten opgetogen waren over de ter beschikking gestelde lokaliteiten is moeilijk te beschrijven; ook zonder kennis van de talrijke talen, waarin eerbied voor de historische woning van onzen Senaat werd geuit, was het evenwel, zelfs

voor den oppervlakkigen waarnemer, al zéér gemakkelijk hiervan een indruk te krijgen als gevolg van het bij zoovele volken aanwezige temperament, dat zich eer tot ostentatieve bewondering laat leiden.

Het is hier niet de plaats om stil te staan bij de indrukken, die Stad en Land op de gedelegeerden maakten; het zou te ver voeren hierop nader in te gaan, hoewel de economische betekenis van dergelijke internationale samenkomsten voor het ontvangend land niet licht te hoog zal worden aangeslagen.

Bèperken we ons tot het zakelijke, dan verdient in de eerste plaats vermelding het feit, dat de Conferentie hare deuren mede geopend heeft voor de tegenwoordigen der Luchtvaartmaatschappijen, die door de postadministratiën als experts aan hare gedelegeerden waren toegevoegd. Deze samenwerking was wenschelijk en zelfs noodig. „*Nous avons entendu les Délégués des Compagnies de navigation aérienne*”, aldus de Directeur-Generaal der Belgische Posterijen Krains, doyen der Conferentie, in zijn slotrede, gehouden in de laatste voltallige vergadering, „*Ils connaissent maintenant nos possibilités, nous connaissons les leurs*”.

En als we dezen, in de internationale postkringen zoo hoog geachten spreker nog even aan het woord laten in zijn antwoord op de door hemzelf naar voren gebrachte vraag: „wat te antwoorden als men ons zal vragen naar hetgeen we in den Haag hebben verricht?”, dan kunnen we citeeren:

„*Nous y avons dissipé un brouillard. Suivant la pratique suivie de tout temps dans l'Union postale, nous avons conclu un accord, qui, sans contraindre ni engager personne, s'adapte parfaitement à la situation actuelle et ouvre la voie à tous les progrès. Comme la Conférence de Paris de 1863, la Conférence de La Haye marquera une grande date dans l'histoire des relations postales universelles.*”

Men moge, den spreker niet kennende, geneigd zijn een dergelijke uitspraak met het noodige voorbehoud te aanvaarden — bij zekere plechtigheden zijn fraaie woorden „zooals te doen gebruikelijk” — in dit geval zal evenwel ook de nuchtere beoordeelaar moeten toegeven, dat de Haagsche Conferentie ons meer bracht dan menig insider had durven hopen, hoewel wat den pakketpostdienst betreft met iets meer tegemoetkoming van de zijde der luchtvaartmaatschappijen een grooter succes wellicht mogelijk zou zijn geweest.

Het concrete resultaat der Conferentie is neergelegd in een door alle gedelegeerden ondertekend rapport, waarvan de bijlagen twee reeksen van bepalingen bevatten, verdeeld over resp. 30 en 23 artikelen, welke inderdaad in de naaste toekomst (1928) als hechte basis van het luchtpostverkeer zullen kunnen gelden.

De eerste der hier bedoelde regelingen betreft in het bijzonder den dienst der

Briefpost.

De beginselen, welke door deze bepalingen worden beheerscht, zijn de volgende:

Vrijheid van doorvoer is verzekerd in het geheele gebied der Postvereeniging, onafhankelijk van de omstandigheid of de tusschenliggende Administratiën al dan niet deelnemen aan de doorzending van de stukken.

Het door elk land van afzending vast te stellen bijzonder recht wegens luchtvervoer mag niet meer bedragen dan 25 centiemmen van den gouden frank voor elke 20 gram en voor elke 1000 KM. luchtvervoer; voor briefkaarten en postwissels bedraagt dit maximum 25 centiemmen per stuk. Alleen voor buitengewone diensten kunnen de bedoelde rechten worden verhoogd en wel in evenredigheid met de buitengewone kosten, welke het gebruik van die diensten veroorzaken. Het bijzondere recht moet uniform zijn voor elk land van bestemming en steeds bij vooruitbetaling worden voldaan.

Ongefrankeerde en ontoereikend gefrankeerde zendingen worden behandeld volgens het in art. 4 der bepalingen aangegeven richtsnoer, hetwelk zich aansluit bij de bepalingen van het Wereld-Postverdrag.

De spoedige bestelling, zoodra mogelijk na aankomst, moet zijn verzekerd. Expresse bestelling geschiedt tegen voldoening van het daarvoor vastgestelde gewone extra-recht. De gelegenheid wordt geboden om in voorkomende gevallen bestelling door pneumatische post en dergelijke middelen mogelijk te maken.

Regelen zijn gesteld betreffende de na- en terugzending van de stukken ingeval van adreswijziging of onbestelbaarheid.

Aangeteekende stukken zijn onderworpen aan hetzelfde luchtrecht als de gewone zendingen. De postadministratiën zijn voor deze stukken aansprakelijk in dezelfde verhoudingen als voor de aangeteekende stukken, welke op andere wijze worden verzonden.

Indien de postadministratiën mede zendingen met aangegeven waarde toelaten, dan zijn deze stukken onderworpen aan de daarvoor vastgestelde bijzondere regeling.

Elke postadministratie behoudt voor zich alle ontvangsten wegens door haar geheven luchtrechten. Voor doorzending per luchtpost in den binnenlandschen dienst heeft het land van bestemming recht op een vergoeding van kosten, welke uniform moet zijn voor alle binnenlandsche luchtlijnen van eenzelfde land. De kosten van vervoer voor een bepaalde luchtlijn zijn uniform voor alle Administratiën, die van den dienst gebruik maken zonder deel te nemen in de exploitatiekosten.

Als tijdelijke maatregel is als basis voor de verrekening van kosten wegens luchtvervoer tusschen de Administratiën vastgesteld een vergoeding van 6½ centiem per 100 gram netto en per 100 kilometer. Voor lange afstand-vluchten, welke buitengewone voorzieningen eischen, gelden bijzondere regelen. Met betrekking tot de z.g. stuksgewijze overgebrachte correspondentie is onder zekere omstandigheden voor bepaling van de vervoerskosten een verhooging van 25 pCt. voorzien.

Indien twee landen door meer dan één luchtlijn met elkander zijn verbonden worden de vervoerskosten berekend volgens de gemiddelde lengte van de verbindingen en hare belangrijkheid voor het internationaal verkeer.

Een afzonderlijk artikel regelt alle gegevens betreffende het luchtverkeer, waarvan de postadministratiën elkander mededeeling moeten doen door tusschenkomst van het Internationaal Bureau der Wereldpostvereniging. Het Internationaal Bureau zorgt voor de verzameling en bekendmaking. Hoofdstuk V regelt de wijze van afrekening tusschen de postadministratiën, waarbij wordt gebruik gemaakt van statistische opnamen, die, in het algemeen, zijn te houden in de tweede week van Juni en de tweede week van November van elk jaar.

De in hoofdstuk VI vastgelegde bepalingen betreffen vrijwel uitsluitend voorzieningen van inwendigen aard.

Aangenomen is als algemeen kenmerk voor de luchtpostcorrespondentie een blauw etiket met opschrift „Par avion”.

De postadministratiën moeten voorts maatregelen nemen om de inkleding van luchtpoststukken, welke aan douanerechten zijn onderworpen, zooveel mogelijk te bespoedigen.

Het slotartikel bepaalt, dat de bepalingen, voor zooveel mogelijk, den 1 Januari 1928 zullen in werking treden en van kracht zullen blijven tot hare vervanging door het Verdrag van Londen.

Pakketpost.

De voor luchtpostpakketten aangenomen regeling moge in algemeene lijnen op denzelfden voet zijn ontworpen als de hierboven aangehaalde bepalingen be-

treffende het briefpostverkeer, wat de voorziening van den zeer belangrijken factor *tarief* betreft, heeft het overleg met de luchtvaartmaatschappijen nog niet tot het zoozeer gewenschte resultaat kunnen leiden.

Volstaan moge worden met aanhaling van enkele algemeene voorwaarden, welke in de 23 artikelen-rijke bijzondere regeling zijn vastgelegd en die vermelding verdienen op grond van het van de brievenpost afwijkende karakter.

Voor deelneming aan het vervoer der luchtpostpakketten is de voorafgaande bereidverklaring van de betrokken postadministratie noodig. De vrijheid van doorvoer is gewaarborgd, doch onder bijzondere voorwaarden, w.o. uitsluiting van elke verplichting betrekking hebbende op de mogelijkheid van doorvoer met het oog op de beschikbare ruimte in de vliegtuigen.

In den regel worden de luchtpostpakketten stuksgewijs vervoerd, terwijl als maximum-afmetingen gelden: 1 Meter voor de lengte en 50 cM. voor elk der beide andere zijden.

Wat de kosten betreft, geldt voor de Administratiën de verplichting om zooveel mogelijk maatregelen te treffen ter verkrijging van uniforme tarieven op de grondslagen van gewicht en afstand. Zoodanig het rapport vermeldt, blijven de tarieven voorloopig nog afhankelijk van de overeenkomsten tusschen de postadministratiën en de luchtvaartmaatschappijen; slechts is door de maatschappijen in beginsel aangevaard, dat voor vervoer van de postpakketten ten hoogste het tarief der gewone vrachtgoederen zal worden berekend.

Evenals voor de brievenpost zijn voor den pakketpostdienst uniforme formulieren vastgesteld ten behoeve van de regelmatige uitwisseling der zendingen tusschen de Administratiën onderling en ten behoeve van de verrekening van kosten.

Meer dan bij den dienst van het brievenvervoer treedt voor den pakketpostdienst het belang naar voren van de verplichting der postadministratiën om maatregelen te nemen ten einde de inkleding van de goederen zooveel mogelijk te bespoedigen.

De aansprakelijkheid voor de postpakketten ingeval van luchtvervoer is dezelfde als bij gebruik van de gewone verzendingswegen.

Deze beschouwing wordt besloten met den ook door de Conferentie geuiten wensch: moge de proefneming met de ontworpen regeling, op 1 Januari 1928, door een zoo groot mogelijk aantal landen worden ten uitvoer gebracht.

V. GELDER.

AMERIKA EN DE METAALMARKT.

De ontwikkeling der metaalprijsen na den oorlog, in het bijzonder van koper en lood, geven een zeer eigenaardig beeld; vooral is dit het geval met het eerstgenoemde metaal.

Koper.

Onder de weinige artikelen, wier indexcijfer lager is dan vóór den oorlog, behoort koper. Toch is de consumptie niet achteruitgaan; integendeel, één der belangrijkste afnemersgroepen, de electriciteitsindustrie, heeft haar consumptiecapaciteit enorm uitgezet.

Wij geven hieronder eenige verbruikscijfers, voor wat Amerika betreft.

Electriciteitsgroep.

In short tons (2000 lbs.).							
1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
246.050	306.400	245.200	283.350	395.100	430.600	449.150	489.000

Van de totale consumptie in Amerika, ten bedrage van 890.000 ton, was dus meer dan de helft voor de electriciteitsindustrie.

Een andere, alhoewel niet zóo groote afnemer, is de automobiellindustrie. Hiervan waren de cijfers respectievelijk:

1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
48.500	60.000	47.000	73.000	103.900	93.700	106.400	102.800

De consumptiecijfers van Europa bedroegen respectievelijk:

In metrieke tons:

1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
303.700	320.500	281.000	377.800	437.800	541.700	669.600	625.700

Hiertegenover nu geven de gemiddelde prijzen van de Londensche Beurs voor Standaard koper per metrieke ton het volgende beeld:

1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
£ 60.16.-	97.10.-	69.7.-	62.2.6	65.17.-	63.3.-	61.18.2	57.19.6

terwijl de laatste maanden de prijs voor Standaard koper te Londen tusschen £ 55.- en £ 56.- varieert.

De prijsdaling van koper is dus niet te zoeken in een afname der consumptie. Er zijn o.i. twee andere factoren, die hier van invloed zijn en waarvan voornamelijk één zich niet alleen uitstrekt over het kopergebied, doch tevens de andere metalen als lood, zink en tin omvat.

De eerste en voornaamste factor is o.i. de vorming van het koperkartel. Men zou naar den eersten indruk verwachten, dat de vorming van een kartel prijsbevestigend of prijsverhoogend zou werken en dus voor de producenten of een gezondere productiebasis of een gunstiger verkoopprijs bewerkstelligen zou. Vermoedelijk is dit ook de verwachting geweest van de niet-Amerikaansche leden van het koperkartel. De praktijk heeft echter een ander beeld te zien gegeven.

Nog nooit is de prijs van koper zoo sterk en zoo gestadig gedaald als juist tijdens de vorming van het kartel.

Allereerst diene vermeld, dat van de wereldproductie van koper over 1926, zijnde 1.695.149 short tons, Amerika alleen 1.444.553 produceerde. Men begrijpt dus direct, dat wat de productie betreft de Europeesche produceerende leden (met uitzondering van de Belgische Katanga-groep) van geen invloed waren. Nu bleef dus nog de Europeesche handel over.

Hier was wel van een invloed sprake, daar de consumptie in Europa in 1926 625.700 metr. tons bedroeg, terwijl dit cijfer van de overige werelddeelen, met uitzondering van Amerika, rond 200.000 ton was. Duidelijk is nu o.i. de politiek van het Amerikaansche kartel aan het licht gekomen: allereerst moesten de Europeesche kopermijnen uitgeschakeld worden, daarna de duurder produceerende Amerikaansche concurrenten.

Bij de oprichting van het kartel hadden, zooals boven vermeld, allen een sterke stijging der koperprijzen verwacht. De Amerikaansche producenten controleeren in absoluten zin de koperproductie, zoowel in Noord- als in Zuid-Amerika, dus behalve de productie in eigen land, in Alaska, Canada, Mexico, Peru en Chili. De koperertswinning in het laatstgenoemde land is zoo overvloedig en heeft zoo'n lagen kostprijs, dat zij, naast die in Katanga (Belgische Congo) de meest winstgevende is; de mogelijkheid bestaat van een opvoering der productie tot 350 miljoen lbs. per jaar.

Een der grootste kopermaatschappijen is de *Chili Copper Company*, welke aan de *Anaconda Copper Mining Company* behoort. Daarnaast zijn er nog twee groote koperwerken (*Brade & Co.* en *Andes Co.*), wier productie, van elk afzonderlijk, voor binnen afzienbaren tijd op ca. 190 miljoen lbs. geschat wordt, zoodat deze drie maatschappijen tezamen dan in staat zullen zijn 790 miljoen lbs. of 395.000 short tons te produceeren, wat gelijk is aan ca. 45 pCt. van de productie over 1926. De kostprijs van de *Chili Copper Co.* voor electrolytisch koper, vrij New York, wordt geschat op nog geen 8 d.c. per lb. Sommigen bestrijden dezen prijs en schatten hem lager (er is zelfs een schatting van 5.75); zeker is het echter, dat in de naaste toekomst deze prijs veel lager dan 8 d.c. zal worden, daar de exploitatie pas begonnen is.

Hiertegenover staat, dat de kostprijs der onderstaande maatschappijen hebben bedragen:

Jaar	Ray Consolidated Copper Co.	Nevada Cons. Copper Co.	Utah Copper Co.
	(dollar per 100 lbs.)		
1918	15.62	15.69	12.53
1919	14.94	16.14	12.366
1920	15.565	17.28	13.145
1921	16.25	12.34	11.57
1922	12.41	12.40	8.707
1923	12.03	10.92	8.735

Op het oogenblik varieert de prijs voor electrolytisch koper, f.o.b. New York, tusschen 12.75 en 13.25.

Bij deze prijzen kunnen de Amerikaansche producenten niet met succes met de Chileensche concurreeren, ook al is de kostprijs van één der gunstigst produceerende, de *Utah Copper Co.*, zeer laag. Behalve het hooge kopergehalte van het erts zijn ook nog de loonen in Chili veel lager dan in Amerika. Bij een sterke daling der koperprijzen zullen dus allereerst de Amerikaansche maatschappijen met hooge productiekosten uitgeschakeld worden. Teekenend is, dat zelfs één der machtigste maatschappijen, de *Anaconda Copper Mining Co.*, in 1921 met verlies gewerkt heeft en er eerst verbetering intrad, toen zij van de *Chili Copper Co.* het grootste gedeelte der aandelen had opgekocht.

Het spreekt vanzelf, dat de Amerikaansche producenten bij de oprichting van het kartel getracht hebben de meest belangrijke outsiders buiten Amerika tot aansluiting over te halen; één hiervan is de *Union Minière du Katanga*. De productiecijfers van *Katanga* geven een duidelijk beeld van de snelle ontwikkeling van dit gebied:

short tons						
1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
7.920	11.358	14.701	23.081	27.153	20.496	23.951
1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
20.129	32.474	76.364	62.233	94.324	99.322	88.889

Een dochtermaatschappij der *Union Minière*, de *Société Générale Métallique de Hoboken*, bouwt groote raffinaderijen, teneinde de erts in België te raffineeren en zich zodoende van Amerika vrij te maken. Tot nog toe gelukte het de Amerikaansche maatschappijen niet een overwiegend aandeelbezit van de *Union Minière du Katanga* te verwerven; wel zijn zij erin geslaagd de *Union Minière* tot deelname aan het in October 1926 opgerichte koperkartel over te halen.

Alle teekenen wijzen erop, dat Amerika met zijn deelname aan het koperkartel zich tot doel heeft gesteld de Europeesche markt als afzetgebied te gebruiken, niet alleen voor den grondstof koper, doch ook voor de koperhalfabrikaten, en zoo door haar prijspolitiek de niet economisch produceerende mijnen, zoowel in Amerika als in Europa, tot stilstand te dwingen. Zooals reeds gezegd, is in dit geval het streven niet gericht op een hoogen koperprijs, maar veeleer op een lagen. Men ziet dan ook in 1927 den prijs gestadig dalen, terwijl nu weer na een korte opleving de noteering in de laatste dagen aan het zakken is.

Men heeft voor ongeveer een maand geleden voor Europa een syndicaatsnoteering van electrolytisch koper gehad, die boven de Amerikaansche stond; het gevolg hiervan was, dat de koperverwerkende industrie in Europa haar ruw materiaal, alsmede koperhalfabrikaten, in Amerika kocht, daar deze in Amerika goedkoper dan in Europa te verkrijgen waren. Daar in Amerika de trust-wetgeving geen kartelleering op de Amerikaansche markt toelaat, zij met den export zich echter niet bemoeit, kunnen de Amerikaansche koperproducenten door hun machtige positie de prijzen in Europa dicteeren, terwijl zij tevens den Europeeschen handel onderbieden door hun goedkoope halfabrikaten.

In het Engelsche Parlement heeft Sir Cecil de Engelsche regeering over dit optreden der Amerikaansche koperproducenten geïnterpelleerd, doch zonder

resultaat. Temeer kon de Engelsche regeering op een dergelijke interpellatie niet ingaan, daar zij in geen enkel opzicht haar politiek ten aanzien van het restrictie-schema betreffende de rubberproductie gewijzigd heeft, waarbij zij tracht den rubberprijs te manipuleeren en in dit geval ten koste van de rubberverwerkende industrie, in het bijzonder van de autobandenfabricage, waarvan Amerika de grootste producent is.

In de door het koperkartel gevolgde taktiek is o.i. duidelijk een lijn te bespeuren. Allereerst wil men de productie van ruw-koper grotendeels beheerschen en regelen. De niet-rendabele mijnen zal men tot stilstand trachten te dwingen, terwijl men verder Londen, dat vóór den oorlog het middelpunt van den metaalhandel was, uit deze positie dringt.

We zullen nu overstappen naar een ander belangrijk metaal: het lood.

Lood.

Hieronder volgen de productiecijfers der verschillende werelddelen:

In metrieke tons:

	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
Amerika	511.222	533.648	456.966	588.793	696.857	775.003	902.349	960.057
Europa	235.227	310.743	288.748	285.499	288.594	330.208	369.966	379.561
Azië	25.598	29.382	45.718	48.482	50.584	60.634	55.818	64.202
Australië	84.056	6.933	57.218	107.108	124.607	127.593	150.263	151.886
Afrika	23.183	26.242	30.590	33.946	25.490	22.089	17.004	21.991

Uit deze cijfers blijkt duidelijk de belangrijke positie die Amerika bij de productie van lood inneemt.

De grootste afnemers zijn over drie groepen verdeeld, te weten:

de bouwindustrie,
de automobiellindustrie,
de kabelindustrie.

De consumptiecijfers voor Amerika van deze drie groepen waren resp. in 1926:

213.700 short tons,
206.700 " " "
180.000 " " "

Gezien de groote uitbreiding, die de bovengenoemde bedrijfstakken in den loop der jaren hebben ondergaan, zal de consumptie van lood zeer zeker blijven toenemen.

Toch doet zich ook hier weer het eigenaardige verschijnsel voor, dat de prijs van lood, vooral in 1927, sterk gedaald is en nu schommelt tusschen £ 22.- en £ 23.- per metrieke ton. Op zichzelf is deze prijs niet zoo opvallend laag als die van koper. De doorsneeprijs per jaar was b.v. voor Engelsch lood in Londen:

1893..	£ 9. 18. 6	1910..	£ 13. 3. -
1894..	9. 11. 6	1911..	14. 3. 9 $\frac{1}{2}$
1895..	10. 12. 5	1912..	18. 4. 3
1896..	11. 5. 11	1913..	19. 2. 11
1897..	12. 8. 4	1914..	19. 9. -
1898..	13. 1. 10	1915..	23. 15. 11 $\frac{1}{2}$
1899..	15. 1. 5	1916..	32.110. 8 $\frac{1}{2}$
1900..	17. 3. 7	1917..	30. - -
1901..	12. 14. 1	1918..	30. 2. 8
1902..	11. 5. 3	1919..	28. 3. 11
1903..	11. 14. 9	1920..	38. 4. 6
1904..	12. 2. 10	1921..	24. 1. 8
1905..	13. 17. 7	1922..	25. 8. 4 $\frac{1}{2}$
1906..	18. 4. 1	1923..	28. 8. 11
1907..	19. 12. 5	1924..	35. 13. 4
1908..	13. 14. 9	1925..	37. 14. 8 $\frac{1}{2}$
1909..	13. 6. -	1926..	31. - -

Voorals in den loodhandel worden door Amerika groote hoeveelheden beschikbaar lood op de wereldmarkt gebracht, ofschoon men ginds de gedachte der productievermindering sinds maanden propageert.

De productiecijfers der laatste maanden laten echter geen noemenswaardige afname van de loodproductie in Amerika zien. De binnenlandsche markt alleen

kan de van de mijnen aangebrachte hoeveelheden niet opnemen. Nu zijn de Amerikanen door hun zeer hooge invoerrechten op onbewerkt lood voor buitenlandsche aanbiedingen geheel beschermd en, ofschoon op de Europeesche markt de huidige loodprijs ca. £ 7.- lager ligt dan op de Amerikaansche, kunnen de Amerikanen, als zij het gemiddelde tusschen hun hoogen binnenlandschen prijs en den exportprijs als calculatiebasis nemen, nog zonder verliezen aan Europa verkoopen, — zij kunnen zelfs nog verder met den exportprijs naar beneden gaan. Dit schijnt echter in het geheel niet noodzakelijk te zijn.

Een groot aantal van de Spaansche mijnen wordt nu reeds, bij den huidigen Europeeschen loodprijs, noodlijdend en moet met produceeren ophouden en zoo kan, wanneer de Amerikanen de markt verder manipuleeren als tot nu toe het geval geweest is, de uitschakeling van een belangrijk deel van de Spaansche productie nog maar een quaestie van korten duur zijn.

Ook de middeuropeesche productie wordt langzamerhand bedreigd. Wij zien hier weer hetzelfde streven, nl. om de productie van het lood onder

Amerikaansche contrôle te brengen.

Zink.

Dezelfde plannen hebben de Amerikanen ook wat de zinkmarkt betreft.

Indien de feiten niet bedriegen, zullen zij betrekkelijk spoedig grootere hoeveelheden Anaconda electrolytisch zink op de markt brengen. Er bestaat gevaar dat een reeks van Europeesche mijnen met dit belangrijke product dan niet kunnen concurreren, want bij zink kunnen de Amerikanen met hun kunstmatig hoog gehouden binnenlandsche prijzen tot doorsneeprijzen komen, die het hun mogelijk zouden maken hun exportwaren zeer billijk te stellen. Kartelbemoelingen kunnen hieraan niets veranderen. Een algeheele opname van de steeds nog stijgende Amerikaansche productie door de binnenlandsche markt is heden reeds onmogelijk. De wereld-zinkvoorraden stijgen en vermoedelijk zal de zinkprijs zich in de toekomst naar de richtlijn der Amerikaansche productie ontwikkelen.

Tin.

De noteering van tin, welke tot het eind van het vorige jaar zeer vast was, begint nu langzamerhand af te brokkelen. Sedert het begin van dit jaar zijn in de noteeringen de laagste koersen op te merken, terwijl deze daling ononderbroken blijft voortgaan. De vermeerdering der zichtbare voorraden had echter in deze niet zoodanige uitwerking kunnen hebben, indien niet tegelijkertijd een achteruitgang van het Amerikaansche verbruik was ingetreden en de baissepartij een hernieuwd run op de markt had ondernomen. De invloed van de hausse-partij gaat sinds weken steeds achteruit en de kartelbeweging is nog niet gevorderd. Amerika had in April een verbruik van 6.700 ton, in Mei van 6.070 ton en in Juni van 5.735 ton. De conjunctuur in de blikfabrieken en de conservenbusindustrie is sedert einde April achteruitgegaan, zoodat de markt op het oogenblik een grooten steun mist. De vraag der productie, die tot nu toe in het tinbedrijf, tengevolge van het ongevoelbaar hoogen verbruik, slechts een ondergeschikte rol vervulde, treedt spoedig, zooals bij koper, lood en zink, op den voorgrond. In 1927 werd 143.000 ton geproduceerd en 145.000 ton verbruikt. Of de productie bij het verminderde verbruik in Amerika en

Na 1914 hebben deze prijzen zich voortdurend in een stijgende lijn bewogen.

Wereldproductie van tin in long tons:

Land	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
Ver. Staten	98	61	54	19	3	1	1	6	8	—
Bolivia	27.558	29.104	28.745	27.821	18.804	31.816	29.767	31.610	32.600	32.113
Engeland	3.936	3.954	3.272	3.065	679	370	1.021	1.986	2.339	2.064
China	11.809	8.730	8.742	10.566	11.200	14.000	8.727	7.000	8.880	6.800
Japan	208	165	99	201	290	282	300	341	350	—
India	607	647	1.236	1.648	1.362	1.530	1.405	1.375	1.323	1.296
Maleische St....	42.895	40.089	39.238	36.927	36.238	37.225	39.377	46.912	48.140	48.166
Siam	9.153	8.835	8.542	6.201	6.150	6.979	7.684	7.793	6.802	6.978
Ned. O.-Indië ..	20.702	19.200	19.879	21.181	26.382	29.278	29.134	31.558	32.704	33.006
Australië	4.940	4.747	4.783	5.233	3.592	2.570	3.283	3.069	2.708	2.700
Nigeria	5.820	5.904	5.718	5.168	5.057	5.123	5.860	6.200	6.506	7.042
Swaziland	321	358	314	287	278	142	107	171	194	—
Zuid-Afrika	1.598	1.422	1.282	1.429	720	470	918	1.162	1.138	1.107
Andere landen ..	145	22	1.600	2.300	2.700	2.400	1.400	1.600	1.800	1.800
Totalen	129.790	123.238	123.504	122.046	113.455	132.186	128.984	140.783	145.492	143.072

Hiertegenover waren de prijzen van tin in Amerika en Engeland:

Doorsneeprijs per maand. New York en Londen.

Maand	New York (in Dollars)					Londen (in Pond St.)				
	1922	1923	1924	1925	1926	1922	1923	1924	1925	1926
Januari	32.100	39.173	48.750	58.250	62.275	163.065	181.852	246.790	265.560	282.038
Februari	30.767	42.011	53.272	57.068	63.705	149.850	190.513	272.399	262.181	287.107
Maart	29.171	48.569	54.870	53.733	64.505	143.152	219.607	277.429	245.682	292.288
April	30.605	45.810	49.957	52.135	63.389	149.840	213.081	250.863	237.006	281.388
Mei	30.971	43.135	44.111	54.620	62.305	150.163	203.097	218.511	245.476	270.125
Juni	31.497	40.957	42.765	55.957	60.611	152.512	191.798	219.219	252.476	268.352
Juli	31.733	38.490	46.250	58.014	63.091	156.149	181.188	233.332	258.435	282.102
Augustus	32.380	39.269	51.909	58.190	65.260	160.006	186.705	254.638	258.538	293.690
September	32.395	41.547	49.095	58.247	68.895	160.065	198.263	243.511	259.182	306.273
October	34.600	41.851	50.538	62.274	70.245	170.563	203.957	248.543	277.722	312.548
November	36.734	43.995	54.348	63.304	70.630	179.341	220.710	257.738	284.506	309.284
December	37.695	47.160	56.245	62.928	68.514	178.697	235.007	261.875	284.920	306.994
Jaar	32.554	42.664	50.176	57.893	65.285	159.450	202.148	248.737	260.974	291.016

Engeland op deze hoogte zal blijven, moet sterk betwijfeld worden, daar de op zichzelf uitstekende Deutsche tinconsumptie de wereldmarkt geen compensatie voor den achteruitgang van de behoefte in de Vereenigde Staten en Engeland kan bieden.

Tin is nu juist het metaal, waarvan Amerika niet de grootste producent is; de wereldproductiecijfers geeft bovenstaande tabel.

De importcijfers van Tin voor Amerika bedroegen:

Jaar	Ton	Jaar	Ton
1913....	52.329	1920....	96.943
1914....	47.530	1921....	42.441
1915....	58.344	1922....	81.220
1916....	77.075	1923....	80.221
1917....	81.220	1924....	73.040
1918....	89.648	1925....	86.057
1919....	64.045	1926....	86.757

Uit de voorgaande cijfers blijkt, dat bij dit metaal Amerika van den export der tin-produceerende landen afhankelijk is. Wel is het een der grootste verbruikers, want van de wereldproductie, ten bedrage van 143.072 ton (1926), heeft Amerika 86.757 ton verbruikt, d.i. ruim 60 pCt.

Dat Amerika zich in deze, hoewel het niet de grootste producent is, de wetten zal laten voorschrijven, behoeft men niet te verwachten. Bij het artikel rubber heeft Amerika bewezen hoe een goed georganiseerde consumenten organisatie (de rubberpool) handig opereeren kan, zoodat naast verschillende andere factoren o.a. het niet slagen der voorgenomen 60 pCt. restrictie, de poolvorming zeer zeker door haar inkooppolitiek heeft bijgedragen tot een meer stabiel en lageren rubberprijs. Wij meenen, dat men ook wat het artikel tin aangaat, een dergelijke taktiek van Amerika heeft te verwachten.

Onze meening is, dat in het algemeen de bewuste politiek der Amerikaansche kartels, consumenten en producenten, erop gericht is de markt der hiervoor genoemde artikelen naar zich toe te trekken, zoodat

het zwaartepunt voor deze artikelen langzamerhand van Europa naar Amerika verlegd wordt.

Amsterdam, 10 September 1927. I. MONAS.

*) De in dit artikel verwerkte gegevens zijn ontleend aan: *Yearbook of the American Bureau of Metal Statistics*; *Statistische Zusammenstellungen*, uitgegeven door die Metallgesellschaft (diverse jaargangen);

Zum Kampf um die Internationale Organisation des Kupfermonopols von Dr. Hermann A. L. Luft, *Weltwirtschaftliches Archiv*, October 1926;

Die Nachkriegsentwicklung der wichtigsten Metallmärkte, von Dr. Robert Arzet, *Weltwirtschaftliches Archiv*, Januari 1925;

Diverse Metaaloverzichten van verschillende bladen en metaalfirma's.

DE INVLOED DER DAWES-BETALINGEN OP HET ECONOMISCH LEVEN IN DUITSCHLAND.

De heer E. F. Philipp schrijft ons:

Het zij mij vergund, naar aanleiding van het belangwekkende artikel van den heer Gerlof Verwey in het nummer der E.-S. B. van 21 September jl., de twee volgende losse opmerkingen te maken.

Een vergelijking van de schuldenlasten van den Duitschen en van den Franschen staat, zooals de heer Verwey die maakt, gaat niet geheel op. De Fransche staatsschuld is voor het grootste deel een binnenlandse schuld. Dit beteekent een last voor één groep der bevolking, maar een voordeel voor een andere groep van Franschen; m.a.w. een interne herverdeling van het „national dividend”. Een belasting daarentegen, die voor schuldenbetaling aan het buitenland moet dienen, is voor een volk als geheel „onerous”.¹⁾ Daarom zijn Daweslast, overige staatsschuld en pensioenen ongelijksoortige grootheden en optelling ervan om tot betere vergelijkbaarheid te komen is geen verbetering.

Inderdaad mag men uit de passiviteit der handels-

¹⁾ Marshall, *Principles of Economics*, App. G. § 1.

balans en het sluiten van groote leeningen *niet* afleiden, dat de betalingen de draagkracht van Dl. te boven gaan. Wel kan men echter vaststellen: 1., dat het feit, dat betalingen tot nu toe regelmatig geschieden, geen reden tot optimisme mag zijn, daar de gesloten leeningen die betalingen zeer hebben vergemakkelijkt (onverschillig, of zij de passiviteit der handelsbalans hebben verwekt of omgekeerd daardoor noodig werden); en 2., dat die leeningen de moeilijkheden zullen vergrooten, zoodra Dl. een volwassen debiteurnatie zal zijn geworden, omdat de som van alle overige goederen-, diensten- en kapitaaltransacties dan in elke periode een surplus-uitvoer zal moeten opleveren, dat niet slechts de verplichtingen krachtens het Dawesplan, maar bovendien rente en aflossing van de particuliere schulden dekt. Of „using the goods at home in developing her industries and her productive efficiency” dit surplus mogelijk zal maken, hangt niet alleen af van de vlijt en de spaarzaamheid van het Duitse volk, maar ook van de geneigdheid van het buitenland, om Duitse producten te koopen en van de prijzen, die het ervoor zal betalen. Gelijkstelling van de tegenwoordige positie van Dl. met die van een nieuw land als de V. S. vóór den oorlog is hier nauwelijks geoorloofd. Waar het op aankomt, is, dat het aangaan van steeds nieuwe leeningen steeds groter draagkracht in de toekomst zal vereischen. En hier past het woord van waarschuwing, dat prof. Keynes c.s. geven. Want in den geheel nieuwen toestand, dien de „Kriegsverschuldung” geschapen heeft, kan ook het oordeel van „sound bankers”, geleid door commercieele motieven, falen.

* * *

N a s c h r i f t. Wij zijn de heer Philipp dankbaar voor zijn opmerkingen en de redactie voor het geven van de gelegenheid die te beantwoorden.

Begeeft de heer Philipp, door te onderscheiden tussen binnen- en buitenlandse schuld, zich niet op gevaarlijk terrein? Ongetwijfeld is er een onderscheid. Een binnenlandse lening zal andere nawerkingen hebben op het economies leven (op de goederen- en kapitaalbeweging, de productie, e.d.) dan een buitenlandse. De door het aangaan van een schuld teweeggebrachte verschuivingen zullen verschillend zijn al naar gelang de schuld wordt aangegaan in binnen- of buitenland. Maar het is klaarblijkelijk niet dit onderscheid waarop de heer Philipp het oog heeft. Begrijpen wij goed, dan ziet de heer Philipp het verschil tussen buitenlandse en binnenlandse schuld vooral in het karakter van de door het aangaan der schuld ontstane lasten. Buitenlandse schuld zou een *eenzijdige*, binnenlandse schuld een *gecompenseerde* „last” bezorgen, een last, waarvan het effect voor het land als geheel genomen wordt tenietgedaan doordat, wat de éne groep opbrengt, aan de andere wordt uitgekeerd in de vorm van interest. Op grond van dit betoog zou het Franse volk in een ongunstiger positie komen, indien de Franse Staat zijn binnenlandse leeningen converteerde in buitenlandse, omdat er dan niet langer een interne herverdeling zou zijn van het „national dividend”. Deze voorstelling is duidelijk in tegenspraak met de feiten. Het Franse volk toch zou, indien de Staat de binnenlandse schuld terugbetaalde, het vrijgekomen geld beleggen in andere (vermoedelijk overwegend buitenlandse) waarden. Voor de rente, die tot dusver op de Staatsobligaties genoten werd, zou het redement op deze beleggingen in de plaats treden.

Wij geloven dan ook niet dat de belasting, die voor schuldenbetaling in het buitenland moet dienen, noodzakelijkerwijs „onerous” is in de betekenis, die Marshall daaraan hecht, nl. deze: dat hy „yields no profit to the persons who pay them”.¹⁾ Indien de betreffende lening voor productieve doeleinden wordt aangewend is er wel degelijk sprake van een „compensating profit”.

¹⁾ Marshall, Principles of Economics, 1916, p. 794.

Wel zijn, en hierin zijn wij het met de heer Philipp eens, de *Dawesbetalingen* „onerous”. Maar 'tzelfde geldt van alle leningen voor onproductieve doeleinden, dus ook voor vele leningen van de Franse Staat. Immers, ook een *binnenlandse* onproductieve lening legt lasten op, die, al worden ze schijnbaar gecompenseerd door de interest die de klasse der obligatiehouders geniet, in werkelijkheid „onerous” zijn omdat men daardoor de baten ontgaat, die uit een productief gebruik der tans onproductief aangelegde gelden zouden zijn voortgevloeid.

Wij zijn het met de heer Philipp eens, dat het feit, dat de Dawesbetalingen tot dusver regelmatig geschieden, geen reden behoeft te zijn tot optimisme. Maar wij zouden hieraan toe willen voegen: ook niet tot pessimisme. Dit te doen uitkomen was de strekking van ons betoog.

In het laatste door de heer Philipp behandelde punt naderen onze opvattingen elkaar zeer dicht, omdat hetgeen daar gezegd wordt vrijwel de erkenning inhoudt dat de tans met betrekking tot het economies leven van Duitsland waargenomen verschijnselen de uiting zijn van een normaal verloop. Dat de heer Philipp, in overeenstemming met de voorstanders van wat wij enigszins vrijmoedig de „pessimistische richting” zouden willen noemen, de nadruk legt op de toekomstige afzetmogelijkheden van Duitsland is verklaarbaar.

Inderdaad zal — wij willen dit allerminst bestrijden — in de toekomst dit punt van steeds groter belang worden. Wat de voor- en tegenstanders van de eerder genoemde richting verdeeld houdt, is dan ook niet zozeer dat zij het belang der toekomstige afzetmogelijkheden al of niet zouden toegeven. Veeleer verschillen zij hierin, dat de optimisten het huidige stadium, waarin Duitsland verkeert, als een normale ontwikkelingsphase aanvaarden, terwijl de pessimisten zozeer doordrongen zijn van de noodzaak der toekomstige wijzigingen dat het besef van het tijdelijke der tegenwoordige toestand dieper bij hen heeft postgevat.

Intussen die „tijdelijkheid” kan van langdurige aard zijn. In de Verenigde Staten heeft hij tientallen van jaren geduurd. Ook stelt de heer Philipp zich die moeilijkheden wellicht te weinig plooibaar voor. Gedurende een reeks van jaren zal interest en aflossing van de tans opgenomen leeningen misschien door nieuwe leeningen worden gedekt. Eerst gaandeweg zullen dan — al naarmate men de afzet van Duitse goederen weet te ontwikkelen — de nieuwe leeningen in belang afnemen, en geleidelijk (indien nodig: zeer geleidelijk) door een stijgend uitvoeroverschot vervangen worden. Ook met deze ontwikkeling kunnen — al behoeft 't niet — jaren gemoed zijn. En zou 't raadzaam zijn een dergelijk normaal ontwikkelingsproces in zijn verloop te stuiten en daardoor de ontwikkelingsmogelijkheden van het land onnoemlik te beperken, omdat men pessimistische voorstellingen koestert omtrent afzetmogelijkheden in een toekomstige ontwikkelingsphase, mogelijkheden die noch de heer Philipp noch wij kunnen vooruitzien?

30 September 1927.

GERLOF VERWEY.

AANTEKENINGEN.

Naar aanleiding van het artikel „Tien jaren Productiestatistiek”.

De mededeeling op blz. 855 in het nummer van 28 Sept. 1927, dat niet uit de Handelsstatistiek blijkt, of het uitgevoerde Nederlandsch dan wel vreemd product was, mag door haar algemeenheid niet worden misverstaan. De Handelsstatistiek kan uiteraard ten aanzien van vele artikelen, in het bijzonder die welke specifiek Nederlandsch product zijn, en die waarvan bij invoer een zoodanig recht geheven wordt, dat wederuitvoer uitgesloten geacht mag worden, waardevolle aanwijzingen geven.

V. D. V. I.

De betalingsbalans van de Vereenigde Staten.

Voor de vijfde maal publiceert het ministerie van handel in de Vereenigde Staten een studie over de betalingsbalans van dit land. Zij is geschreven door den heer Ray Hall en voorzien van een voorwoord van den heer Herbert Hoover. Wij ontleenen er het volgende aan:

Een groot aantal landen publiceert tegenwoordig gegevens over hun internationale betalingsbalans en dit aantal neemt toe naarmate het nut van deze gegevens beter wordt ingezien. Een land, dat nog strijdt voor het verkrijgen van een stabiel ruilmiddel, vindt in zijn betalingsbalans een overzicht of een kompas voor de kracht van den staat. Degenen, die — zooals de Vereenigde Staten — niet in een dergelijke moeilijkheid verkeeren, vinden toch in de betalingsbalans een uitgangspunt van groote waarde voor het beoordeelen van economische tendenzen.

De eerste officieele betalingsbalans van de Vereenigde Staten, opgemaakt op aandrang van den heer Hoover, liep over het kalenderjaar 1922. Ieder volgend overzicht beteekende een verbetering ten opzichte van dat van het vorige jaar. Het overzicht over 1926 heeft niet alleen de methode van onderzoek verbeterd voor verschillende posten, die reeds vroeger werden opgenomen, doch heeft er bovendien meer dan twintig verschillende onzichtbare posten aan toegevoegd, waar tot nu toe geen rekening mee was gehouden, en waaronder verschillende posten voorkomen, die bij soortgelijke publicaties in andere landen niet in aanmerking zijn genomen. Het resultaat van deze verbeteringen en uitbreidingen is, doordat zij zoowel debet- als creditposten betreffen, in totaal genomen minder belangrijk dan de verbetering in de methode zelf, waar zij het bewijs van zijn. Veel van hetgeen op dit gebied door het ministerie van handel is gedaan, was pionierswerk.

De nieuwe posten in het overzicht over 1926 geven voor een groot gedeelte de verklaring van gebeurtenissen op het gebied van goederenhandel, goud-, beweging en buitenlandsche leeningen, die anders on-

begrijpelijk zouden zijn geweest. Ofschoon de Vereenigde Staten voor een bruto bedrag van \$ 1.600.000.000 nieuwe leeningen uit het buitenland opnamen, gaf de export van goederen geen dienovereenkomstige stijging te zien, terwijl de import van goederen aanzienlijk toenam. Merkwaardiger is misschien nog het feit, dat — ondanks deze nieuwe beleggingen — de netto-import van goud bijna \$ 100.000.000 bedroeg en dat de zoogenaamde gunstige handelsbalans met \$ 306.000.000 ten opzichte van 1925 achteruitging. Deze resultaten bewijzen, hoe nutteloos het is de relatie tusschen twee of drie posten van de betalingsbalans te bespreken zonder rekening te houden met den invloed, dien zij van de talloze andere posten ondervinden.

Het jaar 1926 schijnt nieuwe hoogterecords te hebben bereikt in elk van de drie of vier belangrijkste posten: nieuwe particuliere beleggingen in buitenlandsche fondsen, uitgaven van toeristen en opbrengsten van vroegere buitenlandsche beleggingen. De grootste toeneming ten opzichte van 1925 vertoont de uitgaven van toeristen, die met ongeveer 15 pCt. zijn gestegen. Gedurende het afgelopen jaar bezochten bijna 370.000.000 Amerikanen een niet aan de Vereenigde Staten grenzend land, terwijl de uitgaven van Amerikaansche toeristen in Canada eveneens alle records braken. Het schijnt, dat de Amerikanen meer gereisd en meer geld uitgeleend hebben, dan ooit tevoren.

De buitenlandsche handel van de Vereenigde Staten verkeert thans in een stadium van groote „onzichtbare” posten. De tijd, dat de stand van den buitenlandschen handel ten naastenbij kon worden beoordeeld op grond van de handelsbalans en de goudbeweging, is sinds lang voorbij. Elk van de drie zoo juist genoemde onzichtbare posten was het laatste jaar aanzienlijk grooter dan het saldo van den goederenhandel; tal van andere onzichtbare posten waren van bijna evenveel beteekenis. Het uitvoersaldo van de handelsbalans bedroeg \$ 377.000.000. Giften aan buitenlanders door immigranten of voor liefdadige doelein-

Betalingsbalans van de Vereenigde Staten 1920—1927 (in millioenen dollars).

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
<i>Loopende zichtbare posten:</i>							
goederenbeweging	+ 2,950	+ 1,976	+ 734	+ 388	+ 970	+ 666	+ 426
bankpapier	+ 103	— 100	—	+ 50	— 50	— 62	— 40
<i>Loopende onzichtbare posten:</i>							
interest op buitenlandsche beleggingen ..	+ 50	+ 80	+ 351 ¹	+ 417 ¹	+ 464 ¹	+ 515 ¹	+ 688 ¹
uitgaven van de regeering in het buitenland	— 305	— 50	— 16	— 19	— 5	— 5	— 5
scheepsvrachten	+ 93	+ 33	+ 7	— 8	+ 8	— 8	— 62
film-royalties	—	—	—	—	—	+ 75	+ 71
geldzendingen van immigranten en gif-	— 700	— 500	— 400	— 360	— 355	— 360	— 333
ten voor liefdadige doeleinden	— 150	— 200	— 300	— 400	— 500	— 560	— 646
uitgaven van toeristen	—	—	—	—	—	—	— 10
diversen	—	—	—	—	—	—	—
Totaal loopende posten	+ 2,041	+ 1,239	+ 376	+ 68	+ 532	+ 261	+ 89
<i>Kapitaalposten:</i>							
aflossing van buitenlandsche leeningen ..	+ 571	+ 255	+ 78	+ 23	+ 45	+ 140	+ 470
verkoop van effecten aan het buitenland.	—	+ 48	+ 216	+ 412	+ 319	+ 411	+ 298
aflossing van schulden aan de regeering	—	—	+ 31	+ 91	+ 23	+ 27	+ 35
van de V. S.	— 506	— 665	— 637	— 363	— 795	— 920	— 1,002
nieuwe emissies ²⁾	— 939	— 427	— 326 ³⁾	— 54 ³⁾	— 114 ³⁾	— 90 ³⁾	— 330
andere beleggingen	—	—	—	—	—	—	+ 7
diversen	—	—	—	—	—	—	—
Totaal kapitaalposten	— 874	— 789	— 638	+ 109	— 522	— 432	— 522
<i>Goud en Zilver:</i>							
goud	— 50	— 667	— 238	— 294	— 258	+ 134	— 98
zilver	+ 26	— 11	— 8	— 2	+ 36	+ 34	+ 22
Totaal goud en zilver	— 24	— 678	— 246	— 296	— 222	+ 168	— 76
Totaal saldo van alle voorafgaande posten	— 1,143	— 228	— 508	— 119	— 212	— 3	— 509
Verandering in bankdeposito's	—	—	+ 375	+ 3	+ 216	— 61	+ 359
Vergissingen	—	—	— 133	— 116	+ 4	— 64	— 150

¹⁾ Inclusief interest van vreemde landen aan de regeering van de Vereenigde Staten.

²⁾ De gegevens voor 1920 en 1921 zijn niet vergelijkbaar met elkander noch met de gegevens van latere jaren.

³⁾ Uitsluitend effecten.

den waren bijna gelijk aan dit bedrag; betalingen voor diensten aan Amerikaansche toeristen waren twee keer zoo groot, en nieuwe leeningen aan buitenlanders en beleggingen in den vreemde beliepen drie of viermaal deze som. Het bedrag, dat Amerika ontving als interest op leeningen en beleggingen in het buitenland, was twee keer zoo groot als het saldo van de handelsbalans. Zelfs de toename van de bankdeposito's van buitenlanders in de Vereenigde Staten was er bijna aan gelijk. In geen enkel ander jaar in deze eeuw werden de cijfers van de handelsbalans zoozeer door de andere posten overtroffen.

De onzichtbare posten op de handelsbalans van de Vereenigde Staten zijn overigens ten allen tijde veel belangrijker geweest, dan men zich meestal realiseert.

In het tijdvak van 1876 tot 1910 bedroeg de totale export van goederen ongeveer \$ 9.000.000.000 meer dan de totale import. Het saldo van de twee andere zichtbare posten — goud en zilver — wijzigde dit groote uitvoersaldo nauwelijks. Buitenlandsche beleggingen in de Vereenigde Staten gedurende dit tijdvak vormden een onzichtbaren export, die gewoonlijk op om en nabij \$ 4.000.000.000 wordt geschat. Zelfs in die periode van betrekkelijk isolement moeten de Vereenigde Staten derhalve een onzichtbaren invoer hebben gehad van minstens \$ 13.000.000.000 in totaal.

Voor het overzicht over 1926 heeft men zich bijzondere moeite gegeven feitelijke gegevens te verkrijgen over de buitenlandsche deposito's bij Amerikaansche banken, Amerikaansche deposito's bij buitenland-

Betalingsbalans van de Vereenigde Staten 1926 (in millioenen dollars)

	Export (zichtbaar en onzicht- baar) en kas- ontvang- sten (credit)	Import (zichtbaar en onzicht- baar) en kas-uitga- ven (debit)	Saldo
<i>Goederenhandel:</i>			
in- en uitvoer van goederen (volgens de statistieken)	4,808	4,431	+ 377
zilver	92	70	+ 22
bunkerkolon en olie voor buitenlandsche schepen	78	20	+ 58
scheepsreparaties etc.	10	4	+ 6
verkoop van schepen	1	—	+ 1
pakket-post	19	25	— 6
contrabande (alcohol)	—	40	— 40
binnenlandsche administratie van import-produceerende concerns (correctiepost van de goedereninvoer)	30	—	+ 30
Totaal	5,038	4,590	+ 448
<i>Scheepsvrachten:</i>			
oceanvrachten en vervoer op de groote meren	113	175	— 62
spoorwegaanvangsten voor transito-vrachten	16	2	+ 14
betalingen voor buitenlandsche vrachten op Amerikaanschen invoer	—	20	— 20
<i>Uitgaven van toeristen:</i>			
Vervoer van passagiers op Oceanscheepen	115	761	— 646
Opbrengst van particuliere beleggingen op langen termijn:	63	—	+ 63
inkomsten van Amerikaansche beleggingen in het buitenland	678	—	+ 678
betalingen aan buitenlandsche beleggers in de V. S.	—	150	— 150
<i>Opbrengst van beleggingen op korten termijn en commissies:</i>			
ontvangsten uit het buitenland	57	—	+ 57
betalingen aan buitenlanders	—	78	— 78
<i>Geldzendingen van immigranten</i>			
Oorlogsschulden aan de schatkist van de V. S.:	35	322	— 287
interest	160	—	+ 160
hoofdsom	35	—	+ 35
<i>Andere ontvangsten en uitgaven van de regeering van de V. S.</i>			
Bijdragen voor missie's en andere liefdadige doeleinden	17	68	— 51
Filmroyalties	—	46	— 46
Verzekeringen	75	4	+ 71
Verschillende kleinere posten:	80	70	+ 10
invoer van electrische stroom uit Canada	—	12	— 12
buitenlandsche abonnementen op Amerikaansche tijdschriften en omgekeerd	5	1	+ 4
Amerikaansche advertenties in het buitenland en omgekeerd	1	8	— 7
telegramkosten	5	—	+ 5
Totaal loopende posten	6,493	6,307	+ 186
<i>Nieuwe Amerikaansche beleggingen in het buitenland</i>			
Wijzigingen in vroegere Amerikaansche beleggingen in het buitenland:	—	1,332	— 1,332
aflossing van obligaties aan Amerikanen	250	—	+ 250
sinking fund betalingen aan Amerikanen	20	—	+ 20
verkoop aan buitenlanders van directe beleggingen	200	—	+ 200
verkoop van buitenlandsche obligaties en effecten aan het buitenland	286	—	+ 286
inkoop in kleine posten van buitenlandsche effecten en obligaties in het buitenland	—	115	— 115
inkoop in kleine posten van buitenlanders in de V. S.	32	—	+ 32
<i>Nieuwe directe beleggingen door buitenlanders in de V. S.:</i>			
Wijzigingen in vroegere buitenlandsche beleggingen in de V. S.:	—	25	— 25
aflossingen en sinking fund betalingen aan buitenlanders	—	25	— 25
verkoop van Amerikaansche effecten en obligaties in het buitenland	636	—	+ 636
aankoop van Amerikaansche effecten en obligaties in het buitenland	—	509	— 509
Totaal der particuliere gefundeerde kapitaalposten	1,424	1,981	— 557
<i>Goud</i>			
Bankpapier van de Vereenigde Staten	116	214	— 98
	—	40	— 40
Totaal goud en bankpapier	116	254	— 138
<i>Totaal generaal van alle voorafgaande posten</i>			
	8,033	8,542	— 509
<i>Netto wijzigingen in internationale bankrekeningen (volgens enquête)</i>			
	359	—	+ 359
<i>Afwijkingen tengevolge van vergissingen</i>			
	—	—	— 150

sche banken en de internationale beweging van reeds vroeger uitgegeven obligatie's en effecten, in plaats van zich tot schattingen te beperken. In samenwerking met de Federal Reserve Board en particuliere financiële instellingen werd een gewijzigde enquête ingesteld en de meeste groote internationale banken hebben de gewenschte inlichtingen verstrekt. Uit de antwoorden bleek, behalve andere belangrijke feiten, dat op 31 December 1926 vreemdelingen \$ 1.443.000.000 bij Amerikaansche banken op deposito hadden uitgezet, een duidelijk bewijs voor de juistheid van de stelling, dat Amerika thans een groot debiteur-land is op korten termijn ofschoon het te zelfder tijd een belangrijk crediteur-land is voor beleggingen op langen termijn. Bovendien hadden vreemdelingen bij Amerikaansche agenten en trustee's voor een bedrag van \$ 1.878.000.000 aan effecten en obligatie's in deposito, behalve de talloze Amerikaansche waardepapieren, die in het buitenland worden gehouden.

Deze meer gedetailleerde gegevens over de internationale kapitaaltransacties toonen duidelijk, dat de netto toename van de Vereenigde Staten als crediteur-land absoluut niet beoordeeld kan worden op grond van de emissie's, die ieder jaar in de Vereenigde Staten worden uitgegeven. Ofschoon in 1926 \$ 1.002.000.000 aan buitenlandsche emissies in de Vereenigde Staten werden geplaatst en ofschoon Amerika daarenboven voor \$ 330.000.000 op andere wijze in het buitenland belegde, nam de crediteur-positie van de Vereenigde Staten slechts met \$ 557.000.000 toe. Daarbij dient nog te worden opgemerkt, dat bij dit bedrag geen rekening is gehouden met de toename van buitenlandsche deposito's bij Amerikaansche banken. Neemt men ook dit bedrag in aanmerking, dan blijkt, dat de Vereenigde Staten in 1926 nog voor geen \$ 200.000.000 nieuwe credieten aan het buitenland hebben verleend.

In de eerste tabel (pag. 878) ziet men de ontwikkeling van de betalingsbalans van de Vereenigde Staten gedurende de laatste zeven jaren. Het is duidelijk, dat een dergelijk overzicht behalve op statistische gegevens op tal van schattingen berust, zoodat in vrijwel iederen post een mogelijkheid tot vergissingen schuilt. Dit neemt niet weg, dat de cijfers op de beste beschikbare gegevens gebaseerd zijn en dat de fouten, ofschoon zeker niet geheel, elkander niettemin voor een groot gedeelte opheffen.

De cijfers, die met een — teeken zijn voorzien, stellen voor de netto-invoer van goederen of diensten, of netto-uitgaven in geld. Het + teeken duidt op netto-uitvoer van goederen of diensten, of netto-inkomsten in geld.

Een meer gedetailleerd overzicht der betalingsbalans over 1926 vindt men in de tweede tabel (pag. 879).

In beide overzichten zijn de loopende posten en de kapitaalposten van elkander gescheiden. Een dergelijk onderscheid is gebaseerd op den tijdsduur, waarover de desbetreffende beweging van geld of goederen zich uitstrekt. Overigens dient men dit niet al te strikt op te vatten. Men heeft wel eens beweerd, dat de loopende posten naar alle waarschijnlijkheid van jaar tot jaar bestrekkelijk constant zouden blijven, aangezien zij de telkens terugkeerende consumptie en de productieve krachten van het land zouden weerspiegelen, terwijl de kapitaalposten schommelingen zouden vertoonen overeenkomstig de toestanden in het bedrijfsleven en de vooruitzichten zoowel in het binnen- als in het buitenland. Deze bewering blijkt echter in strijd met de feiten wanneer men de schommelingen van jaar tot jaar in de twee groepen van posten nader onderzoekt. Bovendien omvat zoowel de export als de import van goederen, die gewoonlijk, en ook in de hier gereproduceerde tabellen, onder „loopende posten” zijn opgenomen, tal van goederen, die tot in lengte van dagen blijven voortbestaan.

BOEKAANKONDIGING.

Indische Spoorweg-politiek. Deel X. De tarieven der S.S. en Tr. op Java van 1911 tot en met 1926, door S. A. Reitsma, Hoofdamtenaar ter beschikking S.S. en Tr., Landsdrukkerij Weltevreden 1927.

De twee kloeke deelen (het eene bevattende tekst en aanhangsel, het andere bijlagen) van dit tiende deel van het groote werk sluiten een op zich zelf staand geheel af: een systematisch en degelijk overzicht van een halve eeuw spoor- en tramwegbeleid op Java en Madoera. Niet steeds met juiste visie, maar in volhardend dienen slagend, heeft Nederland op die eilanden een apparaat geschapen, in de tropen onovertroffen, dat een bevolkingstoename in toenemende materiele welvaart heeft mogelijk gemaakt, nog grooter dan die van het moederland zelf. Hoe het apparaat werd geschapen, en hoe het wordt geadministreerd, daarover vertellen ter verheldering van inzicht van komende werkers deze duizenden bladzijden.

Dit tiende deel beschrijft een voor juist verder administreeën uiterst belangrijk onderdeel: de recente tarievenpolitiek, speciaal voor de Staatsspooren Tramwegen op Java, aan de hand van de officieele stukken, waarbij in extenso de desbetreffende besprekingen in den Volksraad zijn afgedrukt.

Een inhoudsopgave der deelen I tot en met X is bijgevoegd, evenals een lijst van alle illustraties en een vermelding van alle bijlagen in die deelen. Het raadplegen zal reeds hierdoor worden vergemakkelijkt. Met genoegen lees ik in het voorwoord, dat bovendien nota is genomen van mijn wenk in de E.-S.B. van 27 October 1926, dat een zakenregister op de gezamenlijke tien deelen gewenscht zou zijn.

Tevens zien wij uit dat voorwoord, dat een Europeesch verlot van den schrijver aanstaande is. Alle raadplegers van het hier besproken monument zullen het welverdiend achten. Niet slechts het zakenregister hopen wij, bij hervatting van den arbeid, uit zijn handen te zien komen, maar vooral de geschiedenis van de spoorwegpolitiek op de buitenbezittingen, waar tot dusver slechts lijnen van Staatswege op Sumatra's Westkust, in Atjeh, in Zuid-Sumatra en op Celebes zijn aangelegd. Met de vraagstukken van electrificatie en van de automobiendiensten, schijnt dat van de spoorwegpolitiek op de buitenbezittingen, het moeilijkste en het belangrijkste voor de toekomst, belangrijk niet alleen voor den spoorwegman, maar voor ieder die zich afvraagt hoe de buitenbezittingen te doen dienen tot opnemning van de overmaat aan bevolkingsrijkdom, vooral van Java doch ook, zij het in geringe hoeveelheid, van die overmaat bij het Europeesche deel van Nederland.

R. A. VERWEY.

OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN.

De Economist. — Haarlem, Juli—Augustus 1927.

Dr. J. G. van Dillen, Termijnhandel te Amsterdam in de 16de en 17de eeuw; *J. van der Poel*, Over accijnzen. I; *Prof. Mr. C. W. de Vries*, Uit de schriftelijke nalatenschap van Mr. N. G. Pierson.

The American Economic Review. — St. Albans, Juni 1927.

H. H. Preston, The McFadden Banking Act; *H. G. Hayes*, Land rent and the prices of commodities; *M. D. Anderson*, Economics of business fluctuation in United States, 1919—1925.

Journal des Economistes. — Parijs, 15 Juni 1927.

Yves-Guyot, L'orientation libérale de la Conférence économique internationale et „l'équilibre par en haut”; *P. Cauboue*, La banque et les hommes; *God-*

chot, Les aspects moraux des dettes de guerre; Y.-G., Les dettes américaines et le point de vue français; E. Payen, Revue de l'Académie des sciences morales et politiques (du 15 janvier 1927 au 15 mai 1927); G. Cadoux, A propos du centenaire de Berthelot; Fernand-Jacq, A propos de la prochaine revision de la Convention de Berne; X. X., Moscou; G. de Nouvion, Une enquête belge sur la journée de huit heures; A. Barriol, I. Brochu et A. Bernard, L'emprunt du Crédit foncier en France (juin 1927).

Idem. — Parijs, 15 Juli 1927.

Yves-Guyot, Quelques aperçus sur les Iles Britanniques; E. Horn, Le relèvement économique de la Hongrie; Y.-G., L'„Ile-de-France" et la Compagnie transatlantique; A. Barriol, I. Brochu et A. Bernard, Obligations amortissables 6 p. 100 1927 du Trésor public; N. Mondet, Chronique de l'inflation; G. de Nouvion, Le vote du Sénat sur les assurances sociales; X. X., Le projet de budget pour 1928; Faubertson, Les étonnements de M. Faubertson; V. Brillard, Les accidents du travail; B. L. L. E., La Ligue du Libre-Echange (juillet 1927).

The Quarterly Journal of Economics. — Cambridge, Mass., Augustus 1927.

A. B. Wolfe, Is there a biological law of human population growth? A. H. Cole, The American rice-growing industry: a study of comparative advantages; J. L. Laughlin, The gold-exchange standard; N. Molodowsky, Germany's foreign trade terms in 1899—1913; F. E. Richter, The copper mining industry in the United States, 1889—1925. II. Industrial organization; O. H. Taylor, Tawney's religion and capitalism, and eighteenth-century liberalism.

Revue d'Economie Politique. — Parijs, Mei-Juni 1927.

A. Aftalion, Le problème des prévisions économiques aux États-Unis; U. Ricci, La taxation de l'épargne; R. Hoffherr, La conférence économique internationale de Genève.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN SEPTEMBER 1927.

Staatsleeningen	„	3.478.125,—
zijnde:		
Zuid-Amerika		
Republiek Columbia		
\$ 1.500.000 6 1/2 % Sinking		
Fund Goud-obl. à 92 3/4 %		f 3.478.125
Prov. en Gemeentelijke Leeningen. f	19.616.000,—	
zijnde:		
Nederland		
Gemeente 's-Gravenhage		
f 10.000.000 1) 4 1/2 %		
oblig. à 99 1/8 % ..	f 9.987.500	
Gemeente Rotterdam		
f 9.800.000 2) 4 1/2 % obl.		
à 98 1/2 % ..	f 9.628.500	
Bank- en Credietinstellingen.....	„	9.432.500,—
zijnde:		
Nederland		
Obligatiën		
Maatsch. voor Gemeente-		
Crediet f 2.000.000 4 1/2 %		
obl. à 98 1/2 % ..	f 1.970.000	
Duitschland		
Note-Certificaten		
Deutsche Bank \$ 3.000.000		
6 % cert. v. deelneming		
à 99 1/2 % ..	f 7.462.500	
Hypotheekbanken	„	980.000,—
zijnde:		
Zuid-Afrika		
Pandbrieven		
Pretoria Hypotheek-Mij.		
f 1.000.000 5 % pand-		
brieven à 98 % ..	f 980.000	

Industriele Ondernemingen	„	1.065.400,—
zijnde:		
België		
Aandeelen		
Compagnie Commerciale		
et Industrielle du Liège		
B. Fr. 4.000.000 aand.		
à 255 1/2 % ..	f 715.400	
Soie de Valenciennes		
B. Fr. 5.000.000 à 100 %	f 350.000	
Electr., Gas-, Tel., Telegr.- en Wa-		
terl. Maatschappijen	„	2.970.000,—
zijnde:		
Nederlandsch-Indië		
Obligatiën		
N.V. Nederl.-Indische Gas-		
Maatschappij f 3.000.000		
4 1/2 % obl. à 99 % ..	f 2.970.000	
Handelsondernemingen	„	607.000,—
zijnde:		
Hongarije		
Aandeelen		
Internationale Maschinen-		
handels A. G. £ 50.000		
7 % cum. pref. conver-		
teerb. aand. „A" à 100 % 3)	f 607.000	
Thee-ondernemingen	„	250.000,—
zijnde:		
Nederlandsch-Indië		
Aandeelen		
Theecultuur-Mij. „Panghe-		
otan" f 200.000 à 125 %	f 250.000	
Diverse Cultuurondernemingen....	„	575.000,—
zijnde:		
Nederlandsch-Indië		
Aandeelen		
Serdang Cultuur-Mij.		
f 250.000 aand. à 230 %	f 575.000	
Diversen	„	2.575.000,—
zijnde:		
Nederland		
Aandeelen		
Exploitiatie-Mij. „Carré"		
f 400.000 gewone aand.		
à 100 % ..	f 400.000	
Obligatiën		
Dagblad en Drukkerij „De		
Standaard" f 200.000 6 1/2		
obl. à 100 % ..	f 200.000	
Duitschland		
Obligatiën		
Hamburgische Baukasse A.		
G. f 2.000.000 6 1/2 % verz.		
10-j. obl. à 98 1/2 % ..	f 1.975.000	
Spoorweg-Maatschappijen	„	7.318.800,—
zijnde:		
Frankrijk		
Obligatiën		
Spoorw. van Elzas-Lotha-		
ringen Zw. Fr. 10.000.000		
6 % obl. à 96 3/8 % ..	f 4.626.000	
Zwitserland		
Obligatiën		
Zwitserse Staatsspoor-		
wegen Zw. Fr. 6.000.000		
4 1/2 % obl. à 93 1/2 % 3) ..	f 2.692.800	
Totaal....	f	48.867.825,—

1) Voor conversie f 5.000.000.

2) Deze leening diende geheel voor conversie.

3) Introductie ter beurze; le koers van afgifte.

Totaal der emissies in Januari....	f	35.079.000,—
Februari ..	„	48.089.825,—
Maart	„	44.212.687,50
April	„	30.640.692,50
Mei	„	73.681.545,—
Juni	„	65.618.045,—
Juli	„	45.078.750,—
Augustus ..	„	46.297.500,—
September..	„	48.867.825,—
Algemeen Totaal.....	f	437.565.870,—

Bovendien:

f 7.460.000,— 3/m. Schatkistpromessen à f 990,96
 „ 7.310.000,— 6/m. „ „ 981,60
 „ 34.526.000,— 4 % Schatkistbiljetten.. „ „ 1.003,27

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op:

- a) een beperkt bedrag aand. Cult. Mij. Koerintji à 140 %;
 - b) een beperkt bedrag 7½ % Hyp. Pandbr. Innerstättische Sparcassa A. G. à 98½ %;
 - c) een beperkt bedrag 5½ % winstd. goudobl. Acières Réunies de Burbach-Eich-Dudelange (Arbed) à ca. 93¼ %;
 - d) een beperkt bedrag 5 % obl. à 78¼ % benevens 4 % obl. à 66¼ % Crédit Communal de Belgique;
- en op de volgende obligatie-leeningen:

	Guldens	Rente-voet	Emissie-koers
R.K. Kerkbestuur der Parochie v. d. H. Gerardus Majella.....	152.000	5 %	99½ %
Orde der E. E. Zusters Ursulinen te Dorsten.....	150.000	7 %	99 %
Orde der E. E. Zusters Carmelitesen D. C. J. Düsseldorf.....	250.000	6 %	100 %
Abdij der Benedictiner Missionarissen.....	100.000	7 %	99½ %
Bisdom Eemland.....	600.000	7 %	98¾ %
E. E. P. P. Jezuïten, 's Heerenberg..	400.000	5 %	99 %

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** betekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

OPEN MARKT.

	1927				1926	1925	1914
	1 Oct.	26 Sept./1 Oct.	19/24 Sept.	12/17 Sept.	27 Sept./2 Oct.	28 Sept./3 Oct.	20/24 Juli
Amsterdam							
Partic. disc.	3½/16-5/8	3½/16-5/8	3½/16-5/8	3½/16-5/8	2½/16-3	3½/8-5/8	3½/8-3/16
Prolong.	3¼	3¼-4	3¼-4	3¼-4	2¼-3¼	3-1½	2¼-3¼
Londen							
Daggeld ..	3½-4	3-4¼	2-4½	3-4¼	3-5	2-3½	1½-2
Partic. disc.	4½/16-3/8	4½/16-3/8	4½/16-1½/32	4½/16-3/8	4½/16-1½/16	3½/16-5/8	2¼-3¼
Berlijn							
Daggeld ..	7½-9	4-9	4-6½	4½-7	2½-7½	8½-11	—
Partic. disc.							
30-55 d...	6	6	5½	5½	5-1½	7½	—
56-90 d...	6	6	5½	5½	4½-5½	7	2½-1½
Waren-wissel.							
6¼-3/8	6¼-3/8	6¼-3/8	6¼-3/8	6¼-1/4	5½-1½	9	—
New York							
Call money	4-1/4	3½-4¼	4-1/4	3½-4¼	5¼-6¼	4½-6¼	1½-2½
Partic. disc.	3¼	3¼	3¼	3¼	3¼	3½	—

1) Call money-koers van 30 Sept. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York **)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
27 Sept. 1927	2.49½	12.13½	59.40	9.78½	34.73	100
28 „ 1927	2.497/16	12.137/8	59.41	9.78½	34.73½	997/8
29 „ 1927	2.497/16	12.137/8	59.36½	9.78½	34.75	100
30 „ 1927	2.497/16	12.13¾	59.42	9.78½	34.74½	100
1 Oct. 1927	—	12.13¾	59.44	9.78½	34.74½	997/8
3 „ 1927	2.497/16	12.137/8	59.43	9.78½	34.74	100
Laagste d.w. 1)	2.49¼	12.13½	59.36	9.77	34.71	99¾
Hoogste d.w. 1)	2.49½	12.14	59.45	9.79	34.76	1001/8
26 Sept. 1927	2.49½	12.13½	59.42½	9.78½	34.73	100
19 „ 1927	2.49½	12.137/8	59.41½	9.78½	34.75½	100
Muntpariteit	2.48¾	12.10¾	59.26	48.—	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
27 Sept. 1927	48.08½	35.20	7.40	1.55	13.60	43.56
28 „ 1927	48.11	35.20	7.40	1.55	13.61½	43.65
29 „ 1927	48.10	35.20	7.40	1.55	13.62	43.75
30 „ 1927	48.10	35.19	7.40	1.55	13.60½	43.59
1 Oct. 1927	48.10	35.20	7.40	1.55	—	—
3 „ 1927	48.10	35.20	7.40	1.55	13.61½	43.67
Laagste d.w. 1)	48.05	35.12½	7.39	1.52½	13.59	43.40
Hoogste d.w. 1)	48.12½	35.25	7.42	1.57½	13.64	43.85
26 Sept. 1927	48.08½	35.19	7.40	1.55	13.60	43.92½
19 „ 1927	48.13	35.20	7.40	1.55	13.59½	43.09
Muntpariteit	48.—	35.—	7.40	1.55	48.—	48.—

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave.

2) Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53½ en 7.21½.

Data	Stockholm *)	Kopen-hagen *)	Oslo *)	Hel-sing-fors 1)	Buenos-Aires 1)	Mon-treal 1)
27 Sept. 1927	67.07½	66.80	65.80	6.29	106½	2.49¾
28 „ 1927	67.07½	66.80	65.75	6.29½	106½	2.49¾
29 „ 1927	67.10	66.80	65.75	6.29	106½	2.49¾
30 „ 1927	67.10	66.82½	65.82½	6.29	106½	2.49¾
1 Oct. 1927	67.10	66.82½	65.80	6.30	106½	2.49½/16
3 „ 1927	67.15	66.82½	65.70	6.29	106½	2.497/8
Laagste d.w. 1)	67.—	66.75	65.60	6.28	106½	2.493/8
Hoogste d.w. 1)	67.10	66.85	65.85	6.31	106¾	2.501/8
26 Sept. 1927	67.10	66.80	65.90	6.29	106½	2.49¾
19 „ 1927	67.15	66.82½	65.95	6.29	106½	2.493/8
Muntpariteit	66.67	66.67	64.67	6.26½	105¾	2.48¾

*) Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave.

Laatstbekende noteeringen te Amsterdam en Rotterdam op 1 October 1927 voor telegrafische uitbetaling op:

	Gulden per	Pari	Koers	Bank-disconto
Europa.				
Londen *)	£	12.10½	12.13½	4½
Berlijn *)	100 Mark	59.26	59.42	7
Parijs *)	100 Franc	48.—	9.78½	5
Brussel *) §)	100 Belga	34.59	34.74½	5
Luxemburg	100 Franc	48.—	6.94	—
Zürich *)	100 „	48.—	48.10	3½
Praag	100 Kronen	50.41 1)	7.39½	5
Weenen *)	100 Schilling	35.—	35.20	6½
Boedapest	100 Pengö	50.41 1)	43.65	6
Boekarest	100 Lei	48.—	1.55	6
Sofia	100 Leva	48.—	1.80	10
Belgrado	100 Dinar	48.—	4.40	7
Stamboel	Turksch £	10.93	1.30	—
Athene	100 Drachme	48.—	3.28	10
Milaan **)	100 Lira	48.—	13.60½	7
Madrid **)	100 Peseta	48.—	43.59	5
Lissabon	Escudo	2.68½	0.12½	8
Kopenhagen *)	100 Kronen	66.67	66.82½	5
Oslo *)	100 „	66.67	65.82½	4½
Stockholm *)	100 „	66.67	67.10	4
Reickjavik	100 IJsl. Kr.	66.67	55.—	—
Warschau	100 Zloty	48.—	27.50	8
Kovno (Litauen)	100 Lita	24.88	24.75	7
Riga (Letland)	100 Lat	48.—	48.—	7
Reval (Estland)	100 Estl. Mk.	0.662/3	0.66¾	8
Helsingfors	100 Finnmrk.	6.26½	6.29½	6½
Moskou	Tjerwonets (10 Roebel)	12.80	12.85	—
Danzig	100 Gulden	48.40	48.50	6
Amerika.				
New-York *)	\$	2.4876	2.49½	3½
Montreal	Canad. \$	2.4876	2.49½	—
Mexico	Mex. Dollar	—	1.20	—
Buenos Aires	Peso (papier)	1.05682	1.06½	—
La Paz (Bolivia)	Boliviano	0.97	0.91	—
Rio de Janeiro	Milreis (pap.)	0.80758	0.29½	7½ à 8½
Valparaiso	Peso (papier)	0.90802	0.30½	—
Bogota (Columbia)	Peso	2.42	2.43½	—
Quito (Ecuador)	Sucre	1.21	0.49	—
Lima (Peru)	Per. £	12.10½	9.87	—
Montevideo (Urug.)	Peso	2.5725	2.54	—
Caracas (Venezuela)	Bolivar	0.4795	0.47½	—
Paramaribo	Gulden	1.—	0.97½	—
Willemstad (Curaç.)	Gulden	1.—	1.01½	—
San José (C. Rica)	Colon	0.6220	0.62	—
Guatemala	Peso	0.0415	—	—
Managua (Nicarag.)	Cordoba	2.48½	2.47½	—
San Salvador (Salv.)	Colon	1.2440	1.23	—
Azië.				
Calcutta	Rupee	0.807	0.90¾	4
Batavia	Gulden L.C.	1.—	0.99¾	4
Kobe	Yen	1.24	1.16	5.84
Hong Kong	Dollar	—	1.22½	—
Shanghai	Taël	—	1.55½	—
Singapore	Straits Doll.	1.4125	1.41	—
Manilla	Phil. Peso	1.214	1.23	—
Bangkok	Tical	0.914	1.13	—
Teheran (Perzië)	Kran	—	0.24½	—
Afrika.				
Kaapstad	£	12.10½	12.10	5½
Alexandrië	Egypt. £	12.42	12.45	—
Australië.				
Melbourne, Sidney en Brisbane	£	12.10½	12.11½	—
Nieuw Zeeland	£	12.10½	12.11½	—

1) Pariteit der voorm. Oostenr. Kroon. 2) Goudpeso. 3) Milreis Goud. *) Not. te A'dam. **) Id. te R'dam. Ov. not. part. opg. §) 1 Belga = 5 frank.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
27 Sept. 1927	4,86 ¹¹ / ₁₆	3,92 ⁵ / ₈	23,82	40,09
28 " 1927	4,86 ¹¹ / ₁₆	3,92 ⁵ / ₈	23,81	40,09 ¹ / ₂
29 " 1927	4,86 ⁹ / ₁₆	3,92 ⁵ / ₈	23,81	40,09
30 " 1927	4,86 ⁹ / ₁₆	3,92 ⁵ / ₈	23,82 ¹ / ₂	40,09
1 Oct. 1927	4,86 ⁹ / ₁₆	3,92 ⁵ / ₈	23,83	40,09 ¹ / ₂
3 " 1927	4,86 ¹¹ / ₁₆	3,92 ⁵ / ₈	23,83	40,09
4 Oct. 1926	4,85 ¹ / ₂	2,83	23,82 ¹ / ₂	40,04
Muntpariteit..	4,8667	19,30	23,81 ¹ / ₂	40 ⁹ / ₁₆

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	17 Sept. 1927	24 Sept. 1927	26 Sept. Laagste	1 Oct. 1927 Hoogste	1 Oct. 1927
Alexandrië..	Piast. p. £	97 ³ / ₄	97 ³ / ₄	97 ⁷ / ₁₆	97 ⁹ / ₁₆	97 ³ / ₄
Athene	Dr. p. £	365 ³ / ₂	367 ¹ / ₂	366	371	367 ³ / ₄
Bangkok ...	Sh. p. tical	1/10 ³ / ₄	1/10 ⁵ / ₈	1/10 ³ / ₄	1/10 ³ / ₄	1/10 ³ / ₄
Budapest ...	Pen. p. £	27.79	27.81	27.79	27.85	27.82 ¹ / ₂
B. Aires ¹⁾ ...	d. p. \$	47 ⁸ / ₁₆	47 ⁷ / ₈	47 ²⁹ / ₃₂	47 ³¹ / ₃₂	47 ¹⁵ / ₁₆
Calcutta	Sh. p. rup.	1/5 ³ / ₄	1/5 ³ / ₄	1/5 ⁰¹ / ₆₄	1/5 ⁰³ / ₆₄	1/5 ³¹ / ₃₂
Constantin ..	Piast. p. £	960	947 ³ / ₄	925	955	930
Hongkong ...	Sh. p. \$	1/11 ³ / ₈	1/11 ¹ / ₈	1/11 ⁵ / ₈	2/01 ⁴ / ₈	1/11 ⁷ / ₈
Kobe	Sh. p. yen	1/11 ³ / ₈	1/10 ³ / ₈	1/10 ¹ / ₈	1/11 ³ / ₈	1/11 ¹ / ₈
Lissabon ¹⁾ ..	d. per Esc.	213 ³ / ₃₂	213 ³ / ₃₂	213	211	213 ³ / ₃₂
Mexico	d. per \$	24	24	23	25	24
Montevideo ¹⁾	d. per \$	49 ³ / ₄	49 ³ / ₄	49 ³ / ₄	50 ³ / ₄	50 ¹ / ₈
Montreal ¹⁾ ..	\$ per £	4.86 ¹ / ₈	4.86 ¹ / ₈	4.85 ⁷ / ₈	4.86 ¹ / ₈	4.86 ¹ / ₈
R.d. Janeiro ¹⁾	d. per Mil.	55 ⁵ / ₆₄	55 ⁷ / ₆₄	57 ⁵ / ₈	52 ⁹ / ₃₂	55 ⁷ / ₆₄
Shanghai ...	Sh. p. tael	2/6 ² / ₈	2/6 ⁷ / ₁₆	2/6	2/6 ⁷ / ₈	2/6 ¹¹ / ₃₂
Singapore ...	id. p. \$	2/3 ⁴⁹ / ₆₄	2/3 ⁴⁹ / ₆₄	2/3 ²³ / ₃₂	2/3 ¹³ / ₁₆	2/3 ⁴⁹ / ₆₄
Valparaiso ²⁾ ..	\$ p. £	39.67	39.62	39.50	39.61	39.50
Warschau ...	Zl. p. £	43 ³ / ₄	43 ³ / ₄	43	44	43 ³ / ₄

1) Telegrafisch transfert. 2) 90 dg.

ZILVERPRIJS

Londen ¹⁾ (N.York ²⁾)	Londen
26 Sept. 1927..	25 ¹¹ / ₁₆ 55 ⁵ / ₈
27 " 1927..	25 ⁵ / ₈ 55 ⁵ / ₈
28 " 1927..	25 ⁵ / ₈ 55 ⁵ / ₈
29 " 1927..	25 ⁵ / ₈ 55 ⁷ / ₈
30 " 1927..	25 ¹¹ / ₁₆ 55 ³ / ₄
1 Oct. 1927..	25 ⁵ / ₈ 55 ⁵ / ₈
2 Oct. 1926..	26 ¹¹ / ₁₆ 57 ⁷ / ₈
20 Juli 1914..	24 ¹ / ₁₆ 54 ¹ / ₈

GOUDPRIJS³⁾

Londen	Londen
26 Sept. 1927....	84/10 ³ / ₄
27 " 1927....	84/11
28 " 1927....	84/10 ³ / ₄
29 " 1927....	84/10 ³ / ₄
30 " 1927....	84/11
1 Oct. 1927....	84/11
2 Oct. 1926....	84/11 ³ / ₄
20 Juli 1914....	84/11

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

De Minister van Financiën maakt bekend:

Vorderingen.	23 Sept. 1927	30 Sept. 1927
Saldo bij de Nederlandsche Bank...	f 88.533,44	—
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 324.481,62	f 132.878,11
Voorschotten op ultimo Aug. 1927 aan de gem. op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomenbelasting.....	" 26.641.522,95	" 26.641.522,95
Voorschotten aan de koloniën.....	" 9.676.305,25	" 10.865.534,86
Kasvord. weg. creditverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand van Staatsschuldbrieven.....	" 120.974.941,77	" 124.425.111,04
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen.....	" 20.264.749,81	" 14.901.234,39
Vordering op het Staatsbedrijf der P., T. en T. ²⁾	—	—
Id. op andere Staatsbedrijven ²⁾	" 3.405.348,03	" 3.205.348,03

Verplichtingen.	23 Sept. 1927	30 Sept. 1927
Voorschot door de Nederl. Bank....	f —	f 14.313.734,51
Schatkistbiljetten in omloop ¹⁾	" 58.720.000,—	" 58.720.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 17.270.000,—	" 23.270.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank..	—	" 6.000.000,—
Zilverbons in omloop.....	" 11.868.761,—	" 12.188.436,50
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten ²⁾ ..	—	—
Id. a. h. Alg. Burg. Pensioenfond ²⁾ ..	" 3.174.475,81	" 3.463.790,35
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. ²⁾ ..	" 36.394.364,28	" 33.501.895,93
Id. aan andere Staatsbedrijven ²⁾	" 1.160.000,—	" 1.160.000,—
Id. aan diverse instellingen ²⁾	" 6.133.527,21	" 6.107.465,27

1) Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929. 2) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	24 Sept. 1927	1 Oct. 1927
Vorderingen:		
Saldo bij 's Rijks kas	f 535.000,—	—
Saldo bij de Javasche Bank	—	f 7.425.000,—
Verplichtingen:		
Voorschot uit 's Rijks kas aan N.-Indië	—	" 348.000,—
Voorschot Javasche Bank aan N.-Indië	" 264.000,—	—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 400.000,—	" 400.000,—
Muntbiljetten in omloop.....	" 29.817.000,—	" 29.925.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds..	" 1.946.000,—	" 1.996.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbanc.	" 1.540.000,—	" 1.447.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 3 October 1927.

Activa.	
Binnenl. Wis. Hfdbk. f	141.057.490,70
sels, Prom., Bijbnk. "	15.427.001,22
enz. in disc. Ag.sch. "	14.917.280,75
f 171.401.772,67	
Papier o. h. Buitenl. in disconto.....	—
Idem eigen portef. f	135.413.138,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. "	—
" 135.413.138,—	
Beleeningen	
Hfdbk. f	50.718.732,33
incl. vrach. Bijbnk. "	7.777.064,23
in rek.-crt. Ag.sch. "	75.746.744,31
op onderp. f	134.242.540,87
Op Effecten..... f	127.204.740,87
Op Goederen en Spec. "	7.037.800,—
" 134.242.540,87	
Voorschotten a. h. Rijk	" 14.296.684,68
Munt en Muntmateriaal	
Munt, Goud	f 67.880.895,—
Muntmat., Goud ..	" 318.265.808,51
f 386.146.703,51	
Munt, Zilver, enz. "	27.279.279,46
Muntmat., Zilver ..	—
" 413.425.982,97	
Beleging ¹ / ₅ kapitaal, reserves en pensioenfond ²⁾	" 23.631.026,02
Gebouwen en Meub. der Bank.....	" 5.000.000,—
Diverse rekeningen	" 36.253.206,10
f 933.664.351,31	
Passiva.	
Kapitaal.....	f 20.000.000,—
Reservefonds	" 7.027.840,39
Bijzondere reserve	" 8.000.000,—
Pensioenfond ²⁾	" 4.680.201,96
Bankbiljetten in omloop.....	" 845.657.560,—
Bankassignatiën in omloop.....	" 725.441,39
Rek.-Cour. f Het Rijk f	—
saldo's: Anderen "	38.908.623,62
" 38.908.623,62	
Diverse rekeningen	" 8.664.683,95
f 933.664.351,31	
Beschikbaar metaalsaldo	f 235.911.137,42
Op de basis van ¹ / ₅ metaaldekking	" 58.852.810,62
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. "	1.179.555.685,—

Voorname posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings perc.
	Munt	Muntmat.				
3 Oct. '27	67.881	318.266	845.658	39.634	235.911	47
26 Sept. '27	67.898	318.275	796.026	35.311	247.388	50
19 " '27	67.944	318.274	797.416	33.181	247.229	50
12 " '27	67.934	318.274	805.632	28.457	246.339	49
5 " '27	67.990	318.276	817.361	26.857	244.650	49
29 Aug. '27	68.006	318.276	802.977	22.358	249.146	50
4 Oct. '26	62.846	356.281	866.948	45.573	262.561	49
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521 ¹⁾	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
3 Oct. 1927	171.402	6.000	134.243	135.413	36.253
26 Sept. 1927	144.799	—	128.561	126.640	36.655
19 " 1927	139.451	—	127.936	131.917	36.551
12 " 1927	140.673	—	131.399	131.821	34.648
5 " 1927	138.585	—	134.180	131.728	31.856
29 Aug. 1927	134.119	—	131.812	131.651	31.275
4 Oct. 1926	86.884	35.000	130.816	218.673	47.728
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509

1) Op de basis van ¹/₅ metaaldekking. 2) Sluippost activa.

CURAÇOSCHE BANK.

Voorname posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Dis-conto's	Voor-schotten aan de kolonie	Diverse rekeningen ¹⁾	Diverse rekeningen ²⁾
1 Augustus 1927	1.996	2.605	153	42	1.919	1.075
1 Juli 1927	1.947	2.671	152	14	1.854	881
1 Juni 1927	1.857	2.406	140	43	1.658	867
1 Mei 1927	1.769	2.473	150	48	1.825	856
1 April 1927	1.657	2.495	146	32	1.775	648
1 Maart 1927	1.586	2.194	148	58	1.550	691
1 Augustus 1926	1.263	2.118	62	44	1.327	189

1) Sluip. der activa. 2) Sluip. der passiva. 3) Te goed van het Gouvern.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. metaal-schulden	Beschikb. metaal-saldo
1 Oct. 1927	201.600		320.800	87.800	119.880
24 Sept. 1927	201.700		321.400	77.000	122.020
17 " 1927	202.300		326.000	71.900	122.720
3 Sept. 1927	183.817	19.382	325.293	74.834	123.564
27 Aug. 1927	184.281	19.395	325.273	69.309	128.414
20 " 1927	184.443	18.368	327.410	65.244	124.633
13 " 1927	184.297	18.141	329.885	55.039	125.809
2 Oct. 1926	198.935	29.984	330.457	76.457	147.972
3 " 1925	132.091	43.037	327.775	61.175	98.026
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 ²⁾

Data	Disconto's	Wissels, N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dekking-percentage
1 Oct. 1927		186.000		***	49
24 Sept. 1927		182.200		***	51
17 " 1927		178.300		***	51
3 Sept. 1926	13.015	26.441	115.046	45.078	51
27 Aug. 1927	12.959	27.327	109.864	41.588	52
20 " 1927	13.367	29.846	104.021	43.558	52
13 " 1927	12.973	29.033	96.512	41.381	53
2 Oct. 1926	12.191	24.561	102.275	44.301	56
3 " 1925	17.329	24.650	109.049	59.314	45
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa. ²⁾ Basis $\frac{2}{5}$ metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
28 Sept. 1927	151.092	136.505	294.798	56.250	245.424
21 " 1927	150.456	135.629	293.783	56.250	244.076
14 " 1927	151.060	136.102	295.193	56.250	245.706
7 " 1927	151.880	137.026	297.921	56.250	248.403
31 Aug. 1927	151.240	137.449	295.900	56.250	246.273
24 " 1927	151.492	136.430	295.490	56.250	245.881
29 Sept. 1926	155.833	140.517	287.858	56.250	237.467
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dekking-perc. ¹⁾
28 Sept. '27	56.310	50.935	25.696	97.538	34.337	27 $\frac{1}{8}$
21 " '27	56.490	49.800	21.894	100.644	34.577	28 $\frac{1}{4}$
14 " '27	51.254	44.164	11.730	100.112	34.707	31
7 " '27	57.438	42.142	21.178	94.745	34.604	29 $\frac{1}{8}$
31 Aug. '27	58.447	41.639	22.149	93.200	33.541	29
24 " '27	55.422	48.140	17.424	102.737	34.812	29
29 Sept. '26	33.641	71.986	21.177	101.182	35.066	28 $\frac{3}{8}$
22 Juli '14	11.005	33.633	13.736	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarvan in het buitl. ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitl.	Wissels	Waarv. op het buitl.	Beleeningen
29 Sept. '27	5.546	1.864	343	58	1.920	6	1.647
22 " '27	5.546	1.864	343	56	1.242	7	1.658
15 " '27	5.546	1.864	343	54	1.411	13	1.655
8 " '27	5.546	1.864	343	53	1.325	7	1.680
1 " '27	5.546	1.864	343	57	1.968	6	1.618
30 Sept. '26	5.549	1.864	339	80	5.882	13	2.148
23 Juli '14	4.104	—	640	—	1.541	8	769

Data	Buit.gew. voorsch. a/d. Staat	Schat-kistbil-jetten ²⁾	Diver-sen ³⁾	Circulatie	Rekg. Courant	
					Parti-culieren	Staat
29 Sept. '27	24.400	5.806	23.733	54.156	10.434	5
22 " '27	24.400	5.805	23.795	53.773	10.675	17
15 " '27	24.400	5.800	23.938	53.892	10.924	88
8 " '27	24.500	5.794	24.302	54.117	10.882	74
1 " '27	24.650	5.777	23.565	53.266	10.698	93
30 Sept. '26	36.650	5.470	4.072	55.010	2.885	37
23 Juli '14	—	—	—	5.912	943	401

¹⁾ Waarvan beschikbaar 463 miljoen. ²⁾ In disconto genomen wegens voorsch. v. d. Staat aan buitl. regeeringen. ³⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buitl. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
23 Sept. 1927	1.852,2	66,5	153,0	2.235,7	35,8
15 " 1927	1.852,4	66,5	151,8	2.290,4	64,2
7 " 1927	1.852,6	66,5	157,2	2.498,5	27,4
31 Aug. 1927	1.852,7	66,5	157,3	2.661,6	67,1
23 " 1927	1.831,2	66,5	167,9	2.092,6	25,0
23 Sept. 1926	1.566,8	201,8	456,7	1.238,8	7,4
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effec-ten	Diverse Activa ²⁾	Circu-latie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
23 Sept. 1927	92,3	533,3	3.547,6	688,3	405,4
15 " 1927	92,3	528,7	3.642,0	668,0	404,2
7 " 1927	92,3	510,5	3.800,0	685,6	380,1
31 Aug. 1927	92,3	479,5	3.934,7	723,8	375,3
23 " 1927	92,3	532,5	3.406,9	711,3	381,2
23 Sept. 1926	91,4	697,9	2.799,2	855,2	179,6
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 23, 15, 7 Sept.; 31, 23 Aug. '27 23 Sept. '26, resp. 103; 91; 75; 35; 113; 296 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1927	Goud		Zilver ¹⁾	Binnen-en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. a/d. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in enwissels op het buitl.						Schatkist	Partic.
29 Sept.	674	466	41	505	38	400	1.996	29	67
22 " "	667	465	41	503	35	400	1.963	23	94
15 " "	667	469	41	498	40	400	1.988	19	78
8 " "	659	462	41	491	36	400	1.973	12	74
1 " "	658	457	41	479	41	400	1.973	18	55

¹⁾ Aan de schatkist geedeerd.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaal-middel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
14 Sept. '27	2.983,7	1.718,8	140,4	375,3	226,7
7 " '27	2.989,7	1.622,8	135,5	449,5	197,3
31 Aug. '27	2.997,9	1.676,9	147,8	400,5	185,1
24 " '27	3.009,8	1.656,0	147,7	414,2	178,8
17 " '27	3.002,9	1.678,3	145,9	390,5	170,9
10 " '27	3.008,0	1.657,6	146,2	413,1	175,7
15 Sept. '26	2.832,7	1.491,1	132,4	565,5	262,5

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Depo-sito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. ¹⁾	Algem. Dek-kings-perc. ²⁾
14 Sept. '27	499,6	1.707,6	2.367,5	130,7	73,2	76,7
7 " '27	499,5	1.720,7	2.367,8	130,7	73,1	76,4
31 Aug. '27	472,8	1.676,4	2.341,3	130,7	74,6	78,3
24 " '27	444,8	1.670,8	2.353,9	130,7	74,8	78,5
17 " '27	441,5	1.664,5	2.347,0	130,4	74,9	78,4
10 " '27	420,3	1.668,5	2.354,1	130,1	74,8	78,5
15 Sept. '26	488,0	1.724,1	2.417,3	123,8	68,5	71,6

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeischbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad munt-materiaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-ingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
7 Sept. '27	660	14.672	5.921	1.704	19.591	6.271
31 Aug. '27	661	14.697	5.927	1.697	19.646	6.256
24 " '27	661	14.555	5.905	1.714	19.462	6.257
17 " '27	661	14.621	5.913	1.668	19.573	6.251
10 " '27	661	14.628	5.943	1.714	19.650	6.253
8 Sept. '26	697	14.198	5.605	1.637	18.758	5.712

Hierachter volgen enkele bankstaten, welke aan het eind van ieder kwartaal worden opgenomen.

BANKSTATEN,
I. FEDERAL RESERVE BANK TE NEW YORK.
(In millioenen Dollars).

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F.R. Notes		In herdsc. van de member banks	In de open markt gekocht
7 Sept. 1927..	964,8	274,5	23,8	176,7	78,8
31 Aug. 1927..	1.029,9	350,5	26,9	106,2	77,8
24 " 1927..	1.016,8	332,0	28,4	129,9	75,2
17 " 1927..	1.003,6	358,5	28,6	108,0	70,0
10 " 1927..	1.046,7	345,4	30,8	124,8	72,7
3 " 1927..	1.073,9	346,9	31,4	123,7	59,2
27 Juli 1927..	1.111,0	418,6	32,9	92,5	30,3
20 " 1927..	1.128,1	420,4	33,2	87,1	34,1
13 " 1927..	1.077,8	391,7	34,3	134,5	37,3
6 " 1927..	1.068,4	393,4	32,9	144,8	42,1
29 Juni 1927..	1.180,4	394,8	34,7	103,1	58,3
22 " 1927..	1.161,3	425,9	34,3	95,0	32,2
15 " 1927..	1.130,8	467,3	35,1	58,9	32,3
8 Sept. 1926..	965,1	360,2	25,1	192,6	46,0
9 Sept. 1925..	880,9	363,2	28,8	254,3	22,1

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F.R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algemeen Dekkings-perc. 1)
7 Sept. 1927..	100,4	374,7	923,4	39,4	76,2
31 Aug. 1927..	88,1	374,0	913,4	39,4	82,1
24 " 1927..	78,9	370,5	920,5	39,4	81,0
17 " 1927..	84,9	368,0	904,5	39,1	81,1
10 " 1927..	77,1	370,1	948,9	39,1	81,7
3 " 1927..	71,4	378,8	958,2	39,0	82,7
27 Juli 1927..	66,1	376,7	923,5	38,9	88,0
20 " 1927..	64,5	380,9	938,2	38,9	88,0
13 " 1927..	63,7	384,0	941,8	38,9	83,9
6 " 1927..	66,4	405,2	921,5	38,9	83,0
29 Juni 1927..	69,6	402,2	1.006,1	38,9	86,3
22 " 1927..	65,1	401,8	951,2	38,9	88,4
15 " 1927..	199,0	403,8	1.032,7	38,8	81,2
8 Sept. 1926..	61,4	393,4	856,3	35,7	79,2
9 Sept. 1925..	57,5	349,5	862,0	31,9	75,1

1) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover F.R. notes en deposito's.

II. ZWEDSCHE RIJKSBANK.
(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Buitent. tegoed en wissels	Zweedsche en vreemde Staatsf.	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Cr.
10 Spt. '27	221,1	147,3	72,2	239,0	484,0	119,9
3 " '27	221,1	144,8	72,2	259,0	508,3	114,7
27 Aug. '27	221,1	141,5	72,4	216,8	456,6	118,9
20 " '27	221,2	137,0	72,4	225,9	458,8	124,1
13 " '27	221,2	127,8	73,0	232,5	468,7	112,2
6 " '27	221,3	120,7	73,0	247,6	479,0	111,3
30 Juli '27	221,3	115,4	74,0	251,8	498,9	111,9
23 " '27	221,3	111,5	74,0	251,1	449,4	134,0
16 " '27	221,4	108,9	74,3	265,4	466,6	128,7
9 " '27	221,4	107,5	71,5	279,1	476,6	130,6
2 " '27	221,5	101,2	71,5	323,8	525,7	127,8
25 Juni '27	221,5	100,0	71,5	284,8	472,6	129,4
11 Spt. '26	227,7	136,7	46,9	228,1	485,2	74,5
12 Spt. '25	231,9	155,0	47,9	277,4	497,4	131,6
25 Juli '14	105,8	115,6	28,0	92,4	206,2	68,2

III. BANK VAN NOORWEGEN. (In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Tegoed in het buitenl.	Effecten	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Cr.
7 Sept. 1927..	147,2	26,9	26,7	284,6	321,9	110,4
31 Aug. 1927..	147,2	19,9	26,7	284,5	327,5	98,0
22 " 1927..	147,2	19,8	26,8	278,2	321,0	98,2
15 " 1927..	147,2	16,3	27,3	278,6	323,1	94,3
8 " 1927..	147,2	11,8	28,3	282,3	326,3	90,7
30 Juli 1927..	147,2	5,5	36,9	291,0	330,9	97,1
22 " 1927..	147,2	9,8	37,9	293,4	327,3	109,4
15 " 1927..	147,2	10,3	39,2	294,3	329,2	110,7
7 " 1927..	147,2	11,4	40,2	298,7	331,7	114,8
30 Juni 1927..	147,2	10,3 ¹⁾	41,3	303,1	331,7	119,9
22 " 1927..	147,2	10,3 ¹⁾	41,3	298,9	321,0	126,4
7 Sept. 1926..	147,2	72,5	23,4	354,1	330,8	201,3
7 Sept. 1925..	147,2	62,3	11,6	308,2	375,4	82,9
22 Juli 1914..	52,4	65,7	8,9	79,3	120,8	10,7

1) Excl. buitenl. effecten.

IV. NATIONALE BANK VAN DENEMARKEN.
(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Zilver	Tegoed in het buitenland	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Cr.
31 Aug. 1927..	182,2	13,0	63,1	119,2	343,4	19,0
30 Juli 1927..	182,2	12,9	60,4	205,4	353,2	22,5
30 Juni 1927..	192,6	12,9	54,0	212,5	368,2	24,0
31 Aug. 1926..	209,1	15,8	36,9	227,9	376,5	26,3
31 Aug. 1925..	209,4	20,7	148,4	251,8	442,1	75,2
30 Juni 1914..	75,6	6,6	19,8	95,6	159,8	4,8

V. BANK VAN SPANJE.
(In millioenen Peseta's.)

Data	Goud	Zilver	Staatsfondsen 1)	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Cr.
					Partic.	Staat
24 Sept. '27	2.598	678	587	1.705	4.142	992 218
17 " '27	2.598	676	587	1.715	4.164	1.013 185
10 " '27	2.598	675	587	1.732	4.185	1.001 165
3 " '27	2.598	679	587	1.758	4.177	982 231
27 Aug. '27	2.598	681	587	1.764	4.124	1.060 220
20 " '27	2.598	678	587	1.787	4.156	1.045 178
13 " '27	2.598	676	587	1.783	4.184	1.042 171
6 " '27	2.598	676	587	1.799	4.203	1.053 200
30 Juli '27	2.597	681	587	1.860	4.141	1.056 263
23 " '27	2.597	680	587	1.820	4.141	1.058 242
16 " '27	2.597	678	587	1.875	4.183	1.043 245
9 " '27	2.597	679	587	2.068	4.202	1.065 257
2 " '27	2.597	686	587	1.954	4.160	1.016 277
25 Sept. '26	2.557	669	588	2.286	4.356	1.085 462
26 Sept. '25	2.537	656	590	1.137	4.376	974 453
24 Juli '14	543,5	726,8	494,4	783,8	1919,0	497,9

1) Ten bedrage van 344 millioen, plus voorschot in rek.-crt. aan de schatk.

VI. ZWITSERSCHE NATIONALE BANK.
(In millioenen Francs.)

Data	Goud	Zilver	Tegoed in het buitenland	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Cr.
23 Sept. 1927..	443,1	67,0	41,9	377,2	807,4	137,4
15 " 1927..	443,1	67,0	41,6	409,7	806,4	150,6
7 " 1927..	443,4	66,7	37,8	416,2	822,8	129,5
31 Aug. 1927..	443,5	67,0	47,4	394,0	843,2	104,2
23 " 1927..	433,3	67,8	32,1	402,6	783,9	141,0
15 " 1927..	433,8	67,4	35,1	394,2	797,9	131,5
6 " 1927..	444,2	67,2	56,4	369,1	820,0	107,0
30 Juli 1927..	444,3	67,7	47,9	366,0	839,1	84,9
23 " 1927..	434,2	68,2	52,3	351,2	783,1	114,3
15 " 1927..	445,0	68,3	55,3	334,9	788,2	118,3
7 " 1927..	454,8	69,4	56,0	327,5	805,2	103,0
30 Juni 1927..	455,1	69,6	54,9	328,0	835,2	76,4
23 Sept. 1926..	424,8	85,9	18,2	362,3	763,0	114,0
23 Sept. 1925..	490,5	89,1	20,0	331,2	780,8	136,7
23 Juli 1914..	180,1	18,9	—	107,8	267,9	105,2

VII. OOSTENRIJSISCHE NATIONALE BANK.
(Voornaamste posten in millioenen Schillingen.) 1)

Data	Goud ¹⁾	Vreemd geld, deviezen en tegd. (i/h. buit.l.) ²⁾	Andere edelvaluta ³⁾	Disconto's en Beleen.	Voor-schot o.j.d. Staat	Circulatie	Rek. Cr.
22 Spt. '27	84,3	388,3	224,4	46,3	173,4	834,4	84,7
15 " '27	84,3	391,2	224,4	72,8	173,4	864,9	83,3
7 " '27	84,3	391,0	221,4	101,1	173,4	897,7	75,6
31 Aug. '27	84,3	392,9	220,6	113,3	173,5	939,3	47,3
23 " '27	84,3	390,5	215,1	83,4	173,5	842,1	107,2
15 " '27	58,8	411,9	204,1	114,2	173,5	881,4	83,2
7 " '27	58,8	411,8	201,3	126,6	173,5	909,3	64,7
31 Juli '27	58,8	410,1	194,0	151,6	173,6	956,4	33,8
23 " '27	58,8	402,8	189,9	131,6	173,6	851,6	108,2
15 " '27	58,8	414,6	192,6	97,7	173,6	858,9	81,4
7 " '27	58,8	413,2	177,8	136,2	173,6	883,1	79,4
30 Juni '27	58,8	413,6	177,8	125,6	173,7	916,9	35,5
23 " '27	58,7	406,1	177,6	74,6	173,7	799,9	94,4
23 Spt. '26	46,8	477,5	129,5	61,2	178,5	770,3	127,0
23 Spt. '25	14,8	487,3	72,5	69,4	197,1	755,9	85,3

1) 1 Schilling = 0.694 goudkronen = 10.000 papierkronen.

2) Als dekking der circulatie en saldi in rekg. crt. geldende, volgens art. 85 der Statuten.

3) Tot dusverre slechts kostdeviezen in \$ en £. Tot einde 1924 werden deze onder „Vreemd geld enz.“ opgevoerd. Zie pag. 236 in het No. van 18 Maart 1925.

VIII. NATIONALE BANK VAN HONGARIJE.
 (In millioenen Pengö's. 1 Pengö = 12.500 Kr.)

Data	Goud	Vreemd geld, deviezen te goed in het buitenl. ¹⁾	Binnenl. wissels, ceelen en effecten	Voorschot aan den Staat	Circulatie	Rekg.-Courant	
						Staat	Partic.
23 Sept. '27	197	84	286	115	421	276	15
15 " '27	197	83	280	115	431	264	12
7 " '27	197	92	282	115	449	262	15
31 Aug. '27	197	90	287	115	472	237	19
23 " '27	197	77	272	115	422	260	17
15 " '27	197	71	277	115	440	236	12
7 " '27	197	71	279	115	453	225	12
31 Juli '27	196	66	298	115	466	208	18
23 " '27	196	52	261	115	389	245	13
15 " '27	193	59	253	115	391	245	11
7 " '27	193	65	270	115	406	252	11
30 Juni '27	189	70	273	116	428	233	15
23 " '27	187	69	244	116	377	267	13
23 Sept. '26	169	78	158	150	393	197	13
23 Sept. '25	50	180	130	157	372	186	11

¹⁾ Als dekking van biljetten en saldi in rekg.-courant geldende, volgens art. 85 der statuten.

IX. TSJECHOSLOWAAKSCHE NATIONALE BANK.
 (In millioenen Tsjechoslow. Kronen.)

Data	Vordering op den Staat	Goud en Zilver	Vreemd geld en te goed in het buitl.	Disconto's en beleeningen	Circulatie	Rek. Crt.
23 Sept. 1927	4.633	1.057	2.059	96	6.798	1.342
15 " 1927	4.638	1.057	2.025	88	6.878	1.252
7 " 1927	4.641	1.056	1.937	69	7.028	1.002
31 Aug. 1927	4.649	1.056	1.895	71	7.215	791
23 " 1927	4.654	1.056	1.788	126	6.467	1.466
15 " 1927	4.660	1.056	1.714	133	6.670	1.113
7 " 1927	4.663	1.056	1.701	133	6.773	993
31 Juli 1927	4.665	1.056	1.693	191	7.046	787
23 " 1927	4.671	1.056	1.703	141	6.362	1.401
15 " 1927	4.680	1.056	1.731	141	6.571	1.261
7 " 1927	4.688	1.054	1.763	160	6.915	1.008
30 Juni 1927	4.689	1.053	1.815	144	7.118	890
23 " 1927	4.691	1.053	1.808	77	6.266	1.645
23 Sept. 1926	4.877	1.034	1.444	181	6.826	1.318
23 Sept. 1925	5.259	1.030	697	1.057	7.187	884

X. ZUIDAFRIKAANSE RESERVEBANK.
 (Voornaamste posten in duizenden Ponden.)

Data	Goud en Goudcert.	Disconto's en beleen.	Waarvan Reg.-papier	Circulatie	Rek. Crt.	Algemeen Dekkings perc.°)
3 Sept. 1927..	8.039	7.957	1.658	8.492	7.965	50,0
27 Aug. 1927..	7.636	7.829	1.703	7.577	7.218	52,5
20 " 1927..	7.047	7.822	2.055	7.267	6.889	51,3
13 " 1927..	7.300	7.487	2.037	7.583	7.268	50,6
6 " 1927..	7.489	6.901	1.968	8.122	6.220	52,3
30 Juli 1927..	7.942	6.766	1.929	8.562	7.043	51,0
23 " 1927..	7.212	7.565	2.004	7.212	7.106	51,1
16 " 1927..	7.229	7.887	2.156	7.414	7.070	50,5
9 " 1927..	8.033	7.653	2.069	7.935	7.185	54,0
2 " 1927..	8.351	7.829	2.022	8.606	7.298	51,6
25 Juni 1927..	7.527	6.832	2.083	7.414	6.903	52,3
18 " 1927..	7.366	7.054	2.131	7.443	6.498	53,1
11 " 1927..	7.390	7.548	2.073	7.807	6.438	51,6
4 " 1927..	7.783	8.012	2.227	8.519	6.320	52,1
4 Sept. 1926..	7.209	7.392	928	7.552	5.952	52,4
5 Sept. 1925..	10.024	6.172	3.385	9.321	5.875	65,0

*) Verhouding goud, goudcert. en pasmunt tegenover opeisbare schulden: bankbiljetten en deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 3 October 1927.

De stemming op de internationale markten is in de achter ons liggende berichtperiode niet sterk onder den indruk geweest van de moeilijkheden, welke de plaatsing van de 6 pCt. dollarleening in de Vereenigde Staten heeft onderhouden. Uit den aard der zaak echter was wel de beurs te Berlijn, in verband hiermede, lusteloos gestemd gedurende het grootste deel van de berichteweek. Dit was des te eerder het geval, omdat betrouwbare mededeelingen omtrent de juiste reden van de tegenkanting niet bekend zijn geworden. Verschillende veronderstellingen hebben de ronde gedaan, welke er niet toe hebben medegewerkt de tendens ter beurze te doen verbeteren. Dit was alleen tegen het slot het,

geval. Eenerzijds was toen de onaangename verrassing klaarblijkelijk voldoende in het koerspeil verdisconteerd, anderzijds luidden de berichten omtrent sommige takken van nijverheid zoodanig, dat hierin aanleiding werd gevonden sommige aankooporders te doen uitvoeren. O.a. werkte hiertoe mede de mededeeling, in de algemeene vergadering van de Gasolin A. G. gedaan, dat de synthetische benzine in geleidelijk grootere hoeveelheden aan de markt wordt gebracht en dat het resultaat hiervan tot nu toe gunstig is geweest.

Te Londen is de markt zeer opgewekt geweest voor verschillende industriele soorten, waarbij aandelen British Celanese op den voorgrond hebben gestaan. In ernstige financiële kringen wordt de sprongsgewijze verbetering van den koers dezer aandelen met eenige bezorgdheid gadegeslagen, omdat bepaalde feiten, welke tot grondslag aan de sterke koersverbetering zouden kunnen dienen, niet bekend zijn geworden. De waarschuwingen tegen al te groote activiteit in de aandelenmarkt hebben ook verband gehouden met de nog steeds niet tot het verleden behorende mogelijkheid van verhooging van den discontovoet. De beleggingsmarkt is iets beter geworden, nadat tevoren een reactie was ingetreden, in verband met het effect van het conversie-aanbod van de regering.

Te New York is de markt eenigszins aarzelend geweest, als gevolg van verschillende factoren. De toeneming van de voorschotten, aan de makelaars verstrekt, de iets stijvere geldmarkt, de berichten omtrent een tamelijk langzamen groei van de industriele bedrijvigheid, enz., hebben ertoe medegewerkt een afwachtende houding in het leven te roepen. Ongeanimeerd is de stemming echter niet geweest; voornamelijk beleggingsfondsen hebben zich goed kunnen handhaven, omdat men de hoogere geldkoersen als tijdelijk heeft beschouwd en deze in verband heeft gebracht met de eischen van de maandwisseling.

Te Parijs is de tendens zeer opgewekt geweest, hetgeen gepaard is gegaan met belangrijke omzettingen. De lichte verhoogingen van de „report“-koersen tegen het einde van de maand (2¼ pCt. voor het parquet en 5½ pCt. voor de coulisse) waren verwacht en hebben geen storenden invloed uitgeoefend. Bijzonder gevraagd waren aandelen in electriciteitsondernemingen, in verband met geruchten omtrent de vorming van een internationaal electriciteitskartel, voorts scheepvaart-aandelen, aandelen in de chemische industrie — o.a. Kuhlmann —, aandelen Suez, Mexicaansche fondsen, enz. De stemming is tot het einde toe opgewekt gebleven.

De beurs ten onzent is doorgaans vrij levendig geweest, hoewel eigenlijk slechts enkele afdelingen aan den ruimen handel hebben deelgenomen. De *beleggingsmarkt* was vast, in verband met groote aankopen, welke, naar men ter beurze veronderstelde, thans reeds werden uitgevoerd voor rekening van hen, die voorzorgsmaatregelen wenschen te nemen in verband met de aangekondigde aflossing, resp. conversie van de 6 pCt. staatsleeningen. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld: 105¹⁵/₁₆, 106¹/₈, 106¹/₄; 4½ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 100¹/₈, 100⁵/₁₆, 100³/₈; 4½ pCt. Ned.-Ind. die 1926: 98¹⁷/₃₂, 98²¹/₃₂, 98¹/₂; 5 pCt. Mexico Goud £ 20—100 (afgest.): 37¹/₄, 38¹/₂, 39; 5 pCt. Brazilisch 1903 £ 100: 83, 82¹/₄, 82¹³/₁₆; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 105¹/₄, 105, 105⁷/₁₆.

Ook de opgewekte stemming voor *bankaandelen* wordt met deze omstandigheid in verbanding gebracht. Amsterdamsche Bank: 181¹/₂, 180³/₈, 181¹/₄; Holl. Bank v. Zuid-Amerika: 76, 76¹/₄, 75¹/₂; Incasso Bank: 128; Koloniale Bank: 291¹/₄, 288¹/₂, 289¹/₂; Ned.-Ind. Handelsbank: 185¹/₄, 183¹/₄, 184; Ned. Handel Mij. C. v. A.: 178³/₈, 179, 178⁵/₁₆; Rotterd. Bankvereniging: 95, 98, 97¹/₄, 98; Twentsche Bank: 146¹/₂, 145, 146.

De grootste belangstelling is echter gereserveerd geweest voor *aandelen in industriele ondernemingen*. Op den voorgrond hebben kunstzijdesoorten gestaan. Aanvankelijk waren het bijna uitsluitend aandelen Hollandsche Kunstzijde Industrie, als gevolg van vage berichten, welke er op duiden, dat kans op een aansluiting bij de internationale groepeerings zou bestaan. Daarna echter heeft de kooplust zich over alle kunstzijdesoorten uitgebreid; de stimulans van het buitenland schijnt hier nogal groot te zijn geweest. Aandelen Jurgeus waren aanvankelijk eenigszins gereserveerd, blijkbaar onder den invloed van winstnemingen, doch wisten gaandeweg het geheele verlies weder in te halen. Ook aandelen Philips Gloeilampenfabriek hebben bijzonder groote aandacht getrokken. De omzettingen waren veel ruimer, dan anders het geval is en de stijging heeft bijna ononderbroken plaats gevonden. Bepaalde redenen voor de krachtige koersverheffing zijn niet bekend geworden, al hebben wel allerlei geruchten de ronde gedaan. Onder den invloed van

de zeer opgewekte stemming in de hier genoemde aandelen heeft vrijwel de geheele desbetreffende afdeling een geanimeerden aanblik vertoond. O.a. waren gevraagd aandelen Zweedsche Lucifer Maatschappij, Hollandsche Draad- en Kabelfabriek, Internationale Gewapend Beton Mij., Verschure & Co.'s Scheepswerf- en Machinefabriek, enz. Centrale Suiker Mij.: 124½, 123, 123¼; Holl. Draad- en Kabel-fabr.: 147½, 155, 151¼, 161; Holl. Kunstzijde Ind.: 146, 153½, 162; Jurgens: 236½, 221, 234¼, 238½; Maekubee: 120¼, 128½, 132¼; Ned. Kunstzijdefabriek: 386, 405, 421; Philips Gloeilampen: 514, 523, 515, 545; Zweedsche Lucifer Mij.: 346, 350¼, 357¼.

Van aandelen in *handelsvennootschappen* zijn aandelen Internationale Crediet- en Handelsvereniging „Rotterdam” op den voorgrond getreden. Aandelen Nederlandsche Wol Maatschappij hebben daarentegen van eenige reactie blij gegeven. Int. Cred.- en Handelsverg. R'dam: 312¼, 318¼, 331, 339½; Ned. Wol Mij.: 150¼, 144¼, 147½.

Ook *tabaksaandelen* konden zich, na een tijdperk van lusteloosheid, herstellen. De najaarsinschrijvingen voor Sumatratobak behoeven thans tot het verleden en derhalve beginnen de berichten omtrent den aanstaanden oogst aan kracht te winnen. Daar deze tot nu toe gunstig luiden, werden de meeste Sumatrasoorten, doch ook enkele aandelen in ondernemingen op Java, tot hoogere koersen uit de markt genomen. Arendsburg: 664, 673, 679¼; Besoeki Tabak: 526, 530, 539, 544; Deli Batavia: 541, 544¼, 549, 564½; Deli Mij.: 475¼, 473, 478½, 484½; Ngoepit: 460, 470, 480¼; Oostkust: 257¼, 256½, 260¼; Senembah: 474½, 488, 490¼, 500.

De *rubbermarkt* daarentegen was gedrukt. De wankele houding van den rubberprijs en het vooruitzicht op een nieuwe toeneming van den voorraad te Londen — welke dan ook inderdaad is voorgekomen — hebben tegenover de verkopers slechts schaarsche koopers gesteld. Amsterdam Rubber: 291½, 295¼, 288½; Deli Batavia: 237, 239, 234; Hessa Rubber: 432½, 435, 428; Indische Rubber: 346, 348¼, 345; Kali Telepak: 302, 304¼, 295; Kendeng Lemboe: 404¼, 405¼, 402, 395; Ned.-Ind. Rubber & Koffie: 335, 345, 343; R'dam Tapanoei: 153, 150, 146¼; Serbadjadi: 294, 292, 290; Sumatra Caoutchouc: 262, 263½, 261¼; Tjiboeni Tjipongpok: 197¼, 192, 194; Ver. Ind. Cult. Ond.: 188¼, 186½, 180¼; Intercontinental Rubber: 12¼, 12¼^{1/10}, 12¼.

Suikeraandelen hebben weinig belangstelling getrokken. Doorgaans was de tendens hier mat, doch tegen het einde van de berichtswEEK is eenige verbetering op te merken geweest. Cult. Mij. der Vorstenlanden: 185½, 186, 184; Handelsverg. A'dam: 834½, 822, 828; Javasche Cult. Mij.: 427, 421, 425; Kalibagor: 445, 447, 450; Krian: 254¼, 252, 253; Ned.-Ind. Suiker Unie: 311, 307¼, 303, 309; Pagottan: 320, 312½, 317; Poerworedjo: 132½, 131¼, 133; Sindanglaet: 485, 483, 499, 485; Tjepper: 806, 804, 800, 798; Watoetoelis Poppoh: 928, 919¼, 915.

De afdeling voor *petroleumaandelen* heeft zich, wat aandelen Koninklijke betreft, iets kunnen herstellen, in verband met de prijsverhoging van olie in Amerika. Voor Steaua Romana ontwikkelde zich eenige vraag, klaarblijkelijk uitgaande van het buitenland. Dordtsche Petr. Ind. Mij.: 323, 328, 325¼; Gecons. Holl. Petr. Cy.: 190½, 195; Kon. Petr. Mij.: 345¼, 349½, 347½; Perlak Petr.: 83¾, 81, 79¼; Peudawa: 19¼, 18¾, 17¼^{1/10}; Marland Oil: 35¼, 34¾, 35¼.

Scheepvaartandelen waren bij kleinen handel vast van toon, in het bijzonder voor enkele soorten, zooals van Nievelt Goudriaan, Oostzee, enz. Holland-Amerika Lijn: 88¾, 88½, 86¾; Java-China-Japan Lijn: 131, 130½, 132; Kon. Ned. Stoomboot Mij.: 105¼, 105, 104; Ned. Scheepv. Unie: 192½, 192¼, 193¼; Nievelt Goudriaan: 136¼, 137¾, 140; Stoomv. Mij. Nederland: 192, 191½, 191½.

De markt voor *mijnaandelen* was grotendeels verlaten, doch met een neiging tot achteruitgang, voornamelijk in verband met de daling van den tinprijs. Alg. Exploratie Mij.: 63½, 62½, 62; Billiton te Rubriek: 923, 901, 913; Boeton Mijnbouw: 141¼, 143¼, 141¼; Müller & Co.'s Mijnbouw Mij.: 77, 75, 76½; Redjang Leborg: 139, 137, 141; Singkep Tin Mij.: 467¼, 460, 455.

De *Amerikaansche markt* was onregelmatig, doch over het algemeen hebben de koersen een lichtelijk dalende richting ingeslagen. Alleen aandelen Wabash waren bijna voortdurend beter. American Smelt. & Refining Cy.: 174^{3/10}, 170¾, 174¼; American Water Works: 675, 690, 700; Anaconda Copper: 96¼, 95¼, 96¾; Studebaker: 58½, 57¼^{1/10}, 58; United States Steel Corp.: 151½, 149½, 154^{9/10}; Atchison Topeca: 190½; Erie: 60¼, 64¼, 69; New York Ontario & Western: 39^{9/32}, 39¾, 40¼; Union Pacific: 189^{15/16}, 189¾, 193; Wabash R.w.: 68^{31/32}, 69^{11/32}, 72^{15/16}.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

4 October 1927.

De tarwemarkt opende deze week in vrij vaste stemming, die gedeeltelijk nog het gevolg was van groote inkoop van eenige dagen tevoren door verschillende landen van het Europeesche vasteland. Deze grootere kooplust, slecht weder in Canada, de nog steeds voortdurende droogte in sommige gedeelten van Australië en slecht weder in Noordwestelijk Europa, dat in sommige streken, zooals in Schotland en Noordelijk Engeland, nog zijn ongunstigen invloed op den oogst kon uitoefenen, bracht in Noord-Amerika een prijsstijging teweeg, stelde de Argentijnsche markt in staat om ondanks den regenval haar prijzen te handhaven en leidde tot meer zaken naar Engeland. Veel Noord-Amerikaansche wintertarwe is daar op de allereerste dagen der week gekocht en met name viel een verbetering in de vraag voor spoedige tarwe te constateeren. Op het vasteland bleven na de groote inkoop van eenige dagen tevoren de zaken beperkt en eigenlijk was het slechts de Belgische markt waar nog een flinke omzet tot de verbeterde prijzen bereikt werd. In den loop der week is echter een vrij sterke verandering ingetreden, welke ook nu weder voornamelijk het gevolg is geweest van weerberichten. In Canada namelijk is het weder verbeterd en kon met het binnenhalen van den oogst en met het dorschen weder betere voortgang worden gemaakt. De Canadeesche vooruitzichten worden nu weder als veel rooskleuriger beschreven en de twijfel, of het zeer hoge cijfer, waarop op 1 September de opbrengst van den Canadeeschen tarwe-oogst officieel werd geraamd, wel zal worden bereikt, is nu minder algemeen geworden. Van grooten invloed op de tarwemarkt is verder de regenval geweest, welke uit Australië werd gemeld. Op eenige achtereenvolgende dagen is behalve in het overige Australië ook juist in Nieuw Zuid-Wales en sommige districten van Queensland, waar de vooruitzichten tengevolge der droogte zeer slecht waren, vrij wat regen gevallen. Bovendien wordt uit Argentinië bericht, dat nu, dank zij den regenval van den laatsten tijd, de vooruitzichten der nieuwe tarwe zeer goed zijn geworden. De uitvoeren van nieuwe zomer- en wintertarwe aan de Westelijke markten der Vereenigde Staten blijven buitengewoon groot en toen bij al deze berichten nog publicaties van het Internationale Instituut van den Landbouw te Rome kwamen, volgens welke zoowel voor tarwe als voor rogge de oogsten van het Noordelijk halfrond aanzienlijk grooter zijn dan in het vorige jaar, verkeerde de markt spoedig in een veel gemakkelijker stemming dan in het begin der week. De vraag in de Europeesche invoerlanden is aanzienlijk afgenomen en zoo wordt bijvoorbeeld in Duitschland sedert eenige dagen buitengewoon weinig tarwe gekocht, terwijl ondanks den sterk gevallen prijs ook voor rogge zeer weinig kooplust bestaat. Aan de termijnmarkt in Noord-Amerika zijn de prijzen in de tweede helft der week nogal wat gedaald en ook daarbij hebben, naast de betere weerberichten uit Canada en Australië, de cijfers van het Instituut te Rome nog al eenigen invloed geoefend. In Argentinië is de prijsdaling niet groot geweest, doch daar had ook aan het begin der week geen prijsstijging plaats gevonden en toen in de eerste dagen der week bijvoorbeeld te Antwerpen hooger prijzen betaald werden voor Noord-Amerikaansche tarwesorten, was Plata tarwe daar zelfs gemakkelijker te koop. Het vertrouwen in den tarweprijs is den laatsten tijd sterk afgenomen, maar het is de vraag, of men daarbij niet te zeer de aanzienlijke percentages der West-Europeesche oogsten uit het oog verliest, die van onvoldoende kwaliteit zijn voor de meelfabricage. Marktberichten uit Engeland spreken voortdurend van de slechte kwaliteit der inlandsche tarwe en hetzelfde geldt voor Duitschland, ofschoon daar blijkbaar de rogge nog meer dan de tarwe van het ongunstige zomerweder geleden heeft. Ook in Frankrijk is het percentage slechte tarwe groot en dit alles wijst er zeker op, dat de Europeesche invoerlanden dit jaar een grooten invoer van buitenlandsch broodgraan noodig zullen hebben. Ontegengesteld hebben het betere weder in Canada en de regen in Australië de waarschijnlijkheid doen toenemen, dat de gezamenlijke uitvoerlanden zeer veel tarwe voor export ter beschikking zullen hebben, doch de ervaring heeft geleerd, dat bij groote behoefte der invoerlanden de prijzen zich zeer goed weten te handhaven, ook al beschikken de uitvoerlanden over zeer veel tarwe. Vooral de pool in Canada en dergelijke lichamen in andere landen hebben getoond in zulke gevallen ten volle partij te kunnen trekken van de vraag, welke van de invoerlanden uitgaat. Reeds wijzen de groote wereldverscheppingen van den laatsten tijd erop, dat ondanks het beschikbaar komen der

eigen oogsten de invoerlanden toch reeds nu veel buitēlandsche tarwe noodig hebben. Een kleinigheid tarwe is deze week weder uit Rusland verscheept en ook van den Donau is zeer weinig afgeladen. Het schijnt echter dat men binnenkort grotere verschepingen van Russische tarwe kan verwachten. Intusschen is voor verschillende tarwesorten in den loop dezer week de prijs op een peil gekomen, dat zeer veel lager is dan eenige weken geleden. Het vooruitzicht van ruime oogsten in de voornaamste uitvoerlanden heeft dus reeds een krachtige uitwerking gehad en het schijnt zeer goed mogelijk, dat nu de ondernemingslust toeneemt en een herstel intreedt met het oog op de groote Europeesche invoerbehoefte. Op 3 October heeft in Noord-Amerika reeds eenig prijs herstel plaats gehad, waardoor in vergelijking met een week tevoren Chicago vrijwel onveranderd, Winnipeg ongeveer 1 dollarcent per 60 lbs. hooger sloot. De termijnmarkten te Buenos Aires en Rosario zijn in dien tijd 5 à 10 centavos per 100 KG. gedaald en op 3 October vond daar geen herstel plaats.

Zooeven hebben wij reeds opgemerkt, dat evenals voor tarwe ook in overzeesche rogge de omzet gedurende een groot deel dezer week zeer klein is geweest. De roggeprijs aan de termijnmarkt te Chicago is dan ook geleidelijk wat gedaald en Amerikaansche rogge werd naar Europa telkens lager aangeboden zonder dat zaken van betekenis tot stand konden komen. De raming van den Duitschen roggeoogst, welke geschat wordt op 33½ miljoen quarters tegen 31½ miljoen in het vorige jaar, heeft reeds de vorige week tot de vermindering van den kooplust medegewerkt, terwijl deze week zich daarbij nog een hooge schatting van den Poolschen oogst heeft gevoegd, welke geraamd wordt op 29½ miljoen quarters tegen 24.6 miljoen in 1926. Gezien de weinig bevredigende kwaliteit van de Duitse rogge dient, wanneer men zich een oordeel wenscht te vormen omtrent de Duitse invoerbehoefte, niet te veel waarde aan de Duitse cijfers te worden gehecht, doch van meer betekenis voor de roggemarkt lijkt de groote omvang van den Poolschen oogst. Het Internationale Instituut van den Landbouw te Rome berekent voor 22 landen, waarvoor de cijfers bekend waren, de opbrengst van rogge op 106 miljoen quarters tegen 93 miljoen in 1926. Tot den gedaalden prijs werden op 3 October iets meer zaken in Amerikaansche rogge gedaan naar Duitsland en Nederland, doch de omzet bleef nog klein. Rogge deed op 3 October te Chicago niet mee aan het prijs herstel der tarwe en sloot 1½ dollarcent per 56 lbs. lager dan een week tevoren.

Voor maïs is ook deze week weder de stemming veranderlijk geweest. Aanvankelijk was de vraag naar Plata maïs in Europa nog vrij goed en op den eersten dag der week kwamen omvangrijke zaken van Argentinië tot stand naar vrijwel alle landen van Noordwestelijk Europa. Argentinië reageerde daarop echter niet met een prijsverhoging, doch zoowel te Buenos Aires als te Rosario was op de eerstvolgende dagen de markt voor maïs flauw en daalden de prijzen eenigszins. Daar ook zeevrachten flauw waren

werd Plata maïs op afloading naar Europa lager aangeboden, terwijl voor stoomende partijen de prijzen zich vrij goed konden handhaven. Slechts in Nederland was dat laatste in mindere mate het geval en omstreeks het midden der week werd aangekomen Plata maïs daar enkele procenten beneden den prijs van het begin der week verhandeld. Een herstel is echter spoedig ingetreden en ondanks vermindering der Europeesche vraag trad aan de Argentijnsche markt eenige verbetering in, de vrachtenmarkt was vaster en evenals den laatsten tijd zoo dikwijls is voorgekomen, bleek ook nu weder de inzinking van korten duur te zijn. Ditmaal heeft echter de Europeesche vraag naar maïs wel geleden onder de ingetreden prijsverbetering. Daartoe heeft ook de toename van het aanbod van Roemenië bijgedragen. Zoowel oude als nieuwe Donaumaïs wordt iets ruimer geoffreerd en de prijzen toonden eenige neiging tot daling. Ook in de Vereenigde Staten was maïs flauw. Het weder is vrij gunstig gebleven voor den nieuwen Noord-Amerikaanschen maïs oogst, terwijl in een groot deel van het maïsgebied der Vereenigde Staten de maïs reeds ver genoeg gevorderd is om bestand te zijn tegen eventuele vorst. Oudanks eenige prijsverhoging op 3 October sloot maïs op dien dag te Chicago nog voor December 6 en voor Maart 3 dollarcent per 56 lbs. lager dan op 26 September.

Uit Zuid-Afrika zijn de verschepingen den laatsten tijd vrij belangrijk geweest, doch het aanbod uit Zuid-Afrika wordt tot nog toe vrijwel geheel opgenomen voor industriële doeleinden, zoodat Zuid-Afrikaansche maïs nog geen belangrijke concurrentie aandoet aan de andere voor veevoeder bestemde soorten.

Voor gerst is deze week de vraag onbevredigend gebleven en vooral in Duitsland toonde men zeer weinig kooplust. Engeland bericht vrij groote zaken in Perzische gerst en ook in Donau-gerst zijn daarheen enkele zaken tot stand gekomen, doch de Engelse vraag naar voergerst was niet voldoende om aan de wereldmarkt de prijzen te handhaven. Daarbij is op verschillende dagen der week de Noord-Amerikaansche markt voor gerst flauw geweest, zoodat gerst uit Noord-Amerika dagelijks lager te koop kwam. Naar Nederland heeft dat nogal eenige zaken ten gevolge gehad, doch naar Duitsland heeft zich de kooplust slechts zeer weinig hersteld. Eerst op 4 October toonde Noord-Duitsland wat meer kooplust voor Amerikaansche gerst. Ondanks in vergelijking met vorige weken kleine Roemeensche gerstverschepingen, zijn voor Donaugerst de prijzen in den loop der week gevoelig gedaald. Zij bevinden zich echter nog altijd aanmerkelijk boven het prijspeil van overeenkomstige Noord-Amerikaansche soorten. De berichten uit Roemenië omtrent zeer beperkte aanvoeren van gerst, zoodat de verschepingen in de maand October aanzienlijk kleiner zouden zijn dan den laatsten tijd het geval is geweest, gaan voort. Het aanbod van gerst uit Rusland komt nog steeds niet tot ontwikkeling en de berichten omtrent den kleinen Russischen gerstoogst schijnen dus wel juist te zijn.

Omtrent h a v e r hoort men meer en meer, dat de oog-

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Sept.	Maïs Sept.	Haver Sept.	Tarwe Oct.	Maïs Oct.	Lijnzaad Oct.
1 Oct. '27	129½ ^{a)}	93½ ^{a)}	48½ ^{a)}	11,45 ¹⁾	7,15	15,35 ¹⁾
24 Spt. '27	129¾	97¾	46½	11,55 ¹⁾	7,10	15,75 ¹⁾
1 Oct. '26	141¼ ^{a)}	80¾ ^{a)}	44¼ ^{a)}	13,—	6,10	16,—
1 Oct. '25	135 ^{a)}	78¾ ^{a)}	39¾ ^{a)}	11,60 ¹⁾	8,40 ¹⁾	19,48 ¹⁾
1 Oct. '24	141¾ ^{a)}	110¼ ^{a)}	55 ^{a)}	15,35	10,75	22,50
20 Juli '14	82	56¾	36¾	9,40	5,38	13,70

¹⁾ per November. ^{a)} per December.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	3 Oct. 1927	26 Sept. 1927	4 Oct. 1926
Tarwe (Hardwinter II) .. ¹⁾	14,30	14,25	15,10
Rogge (No. 2 Western) .. ¹⁾	11,50	12,50	12,25
Maïs (La Plata)	179,—	179,—	170,—
Gerst (48 lbs. malting) .. ^{a)}	231,—	235,—	212,—
Haver (Canada 3)	12,80	13,10	11,25
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) .. ¹⁾	12,80	12,75	11,70
Lijnzaad (La Plata)	360,—	366,—	360,—

¹⁾ per 100 KG. ^{a)} per 2000 KG. ^{a)} per 1960 KG.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal			
	25 Sept. 1927	1 Oct. 1927	Sedert 1 Jan. 1927	Overeenk. tijdvak 1926	25 Sept. 1927	1 Oct. 1927	Sedert 1 Jan. 1927	Overeenk. tijdvak 1926	1927	1926
Tarwe	87.009	1.608.083	1.247.418	—	—	39.252	12.614	1.647.335	1.260.032	—
Rogge	9.198	277.527	200.510	—	—	493	1.411	278.020	201.921	—
Boekweit	—	14.467	16.039	—	—	67	1.060	14.534	17.099	—
Maïs	15.964	1.072.780	664.062	2.150	179.609	79.235	79.235	1.252.389	743.297	—
Gerst	5.403	335.208	268.811	617	9.863	7.684	7.684	345.071	276.495	—
Haver	2.445	156.733	153.868	—	—	2.728	2.165	159.461	156.033	—
Lijnzaad	4.577	180.668	181.174	4.301	176.383	173.299	173.299	357.051	354.473	—
Lijnkoek	5.473	145.877	192.012	—	—	—	—	145.877	192.012	—
Tarwemeel	6.610	84.827	78.241	1.414	31.815	18.794	18.794	116.642	97.035	—
Andere meelsoorten	237	8.289	11.009	—	—	—	—	8.289	11.009	—

sten in Noordwestelijk Europa sterk van het slechte weder geleden hebben. Zoo begint zich dan ook in Duitschland meer vraag te ontwikkelen naar goede buitenlandsche haver en in Plata haver van den komenden oogst ter verscheping in de eerste maanden van het nieuwe jaar zijn daar dan ook in het begin der week nogal wat zaken tot stand gekomen. Ook in Engeland bestond wel kooplust voor Plata-haver, doch ten gevolge der hooge Noord-Amerikaansche prijzen komen zaken uit de Vereenigde Staten en Canada nog nauwelijks voor. Uit de overige uitvoerlanden blijft het aanbod klein. Slechts zijn in Leningrad vrij aanzienlijke hoeveelheden haver in lading en gedurende de laatste weken afgeladen met bestemming naar Zweden, Duitschland en Nederland. Ook daarin komen de zaken slechts met moeite tot stand.

SUIKER.

De verschillende suikermarkten waren de afgelopen week over het algemeen lusteloos gestemd; wegens gebrek aan ondernemingslust konden prijzen zich niet handhaven, hoewel de teruggang slechts gering was. Het Cubaansche wetsvoorstel betreffende de beperking zou op 4 dezer in het congres voorgebracht worden.

In Amerika hadden de noteeringen het volgend verloop:

	Sp. C.	Oct.	Dec.	Jan.	Mrt.	Mei	Juli
Slot voorafg. week	4.80	3.—	2.95	3.05	3.04	2.89	2.98
Opening verslagweek ..	4.80	2.94	3.01	3.—	2.88	2.96	3.04
Slot verslagweek	4.74	2.94	2.97	2.97	2.88	2.97	3.05

De ontvangsten in de Atl. havens bedroegen deze week 40.000 tons, de versmelting 54.000 tons tegen 70.000 tons in 1926 en de voorraden 187.000 tons tegen 219.000 tons.

In Cuba- en andere ruwe suiker ging zoo goed als niets om en de prijs hiervoor daalde tot eene fractie beneden 3 d.c. c. & fr. New York (basis Cubasuiker).

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1927	1926	1925
	Tons	Tons	Tons
Cubaansche productie 27 Sept.	4.508.521	4.884.658	5.125.970
Weekontv. afscheephavens ..	42.536	37.990	54.269
Totaal sedert 1 Jan.—24 Sept.	3.885.011	4.273.085	4.721.479
Weekexport	60.117	109.019	103.524
Totale export sedert 1/1-24/9.	3.195.093	3.596.349	4.081.860
Voorraad afscheephavens ...	707.962	676.738	639.439
Voorraad Binnenland	494.945	506.555	298.475

Volgens F. O. Licht heeft het mooie weer in September, hoewel kort van duur, in Duitschland toch nog een bepaald gunstigen invloed gehad op het te velde staande bietgewas, dat door de koude en regenachtige maand Augustus een grooten achterstand in gewicht en gehalte had in te halen. In alle Europeesche bietverbouwende landen zijn deze weersomstandigheden nagenoeg gelijk geweest.

Licht vindt het thans moeilijker dan ooit reeds nu een voorspelling voor den a.s. oogst te maken. Naar aanleiding van uit de verschillende districten ontvangen gegevens waagt hij zich toch aan de volgende cijfers, welke echter naar gelang van het weder in de naaste toekomst nog groote veranderingen kunnen ondergaan:

	1927/28	1927/28	1926/27
	N. Raming	Vor. Raming	Opbr.
	Tons	Tons	Tons
Duitschland	1.700.000	1.750.000	1.654.557
Tsjecho-Slowakije	1.300.000	1.250.000	1.030.887
Oostenrijk	95.000	96.000	79.455
Hongarije	165.000	176.000	174.661
Frankrijk	880.000	840.000	703.413
België	300.000	300.000	233.407
Nederland	250.000	280.000	286.125
Denemarken	160.000	150.000	150.000
Zweden	145.000	150.000	20.871
Polen	660.000	620.000	562.709
Italië	300.000	310.000	315.000
Spanje	240.000	230.000	245.000
Andere landen	581.000	604.000	508.238
Totaal exclusief Rusland ..	6.776.000	6.756.000	5.964.323
Rusland	1.325.000	1.375.000	983.000
Totaal Europa	8.101.000	8.131.000	6.947.323

Hieruit blijkt, dat het totaal voor Europa (incl. Rusland) slechts 30.000 tons lager is gegrepen dan bij zijne vorige raming; in verhouding zijn de veranderingen voor de landen op zichzelf hier en daar echter vrij belangrijk.

In Engeland verlaagden Raffinadeurs de afgelopen week hunne prijzen met 6 d. voor alle posities. De termijnmarkt sloot op de volgende noteeringen:

Sept. 1927 .. Sh. 15/—	Maart 1928 Sh. 16/9
October " " " 14/9½	Mei " " " 17/—
Dec. " " " 14/9	Aug. " " " 17/3

De Zichtbare voorraden zijn volgens Czarnikow:

	1927	1926	1925
	Tons	Tons	Tons
Duitschland 1 Sept.	208.000	170.000	75.000
Tajchoslowakije 1 Sept.	49.000	104.000	76.000
Frankrijk 1 Sept.	144.000	93.000	55.000
Nederland 1 Sept.	27.000	73.000	39.000
België 1 Sept.	27.000	25.000	35.000
Polen 1 Sept.	29.000	48.000	39.000
Engeland 1 Sept. geïmpt. suiker	258.000	384.000	325.000
Engel. 1 Sept. Binnenl. suiker	—	—	—
Totaal Europa ..	742.000	897.000	644.000
V.S. Atlant. havens 28 Sept. ..	187.000	219.000	135.000
Cuba 24 Sept.	721.000	677.000	639.000

Totaal .. 1.650.000 1.793.000 1.418.000

Op Java bleef de markt de afgelopen week tamelijk prijshoudend gestemd, ofschoon Britsch-Indië zich heelemaal heeft teruggetrokken en overigens weinig zaken tot stand kwamen. De noteeringen in de tweede hand waren aan het einde der week tusschen $f \frac{1}{2}$ en $f \frac{1}{4}$ lager dan aan het begin.

Het rendement van 147 fabrieken bedroeg op 15 September bijna 17 pCt. meer dan verleden jaar.

Hier te lande was de markt zeer kalm gestemd en ging er nagenoeg niets om. Prijzen brokkelden ietwat af en de markt sloot op de volgende noteeringen:

Oct. en Dec. $f 17\%$, Maart $f 18\frac{1}{2}\%$, Mei $f 18\%$, aanbod met vraag tot $f \frac{1}{8}$ lager.

De omzet bedroeg deze week slechts 2800 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.

Manchester, d.d. 28 September 1927.

De Amerikaansche katoenmarkt is nog steeds niet op een meer stabiel niveau gekomen, voornamelijk ten gevolge van de steeds wisselende weerberichten uit de katoencentra en manipulaties van speculanten. De daling van 70 punten in New York in het begin van de vorige week werd jl. Maandag en gisteren weer ingehaald, waardoor men weer op het prijsniveau van veertien dagen geleden is gekomen. Egyptische katoen heeft het spoor van Amerikaansche gevolgd. Door de groote fluctuaties in het ruwe materiaal werd er ook in Liverpool de vorige week minder verkocht en bedroegen de totaalverkoopen slechts 42.000 balen. Meer dan de helft hiervan waren Amerikaansche en bijna een vierde Peruviaansche en Soelaneesche.

In de Amerikaansche garenmarkt komen zaken moeilijk tot stand en koopers schijnen er de voorkeur aan te geven een afwachting houding aan te nemen. De prijsdaling van het ruwe materiaal op jl. Maandag heeft het vertrouwen nog verder geschokt en sindsdien is de stemming zeer apathisch. Spinners van alle soorten, zoowel twist als weft, rapporteeren dat verkoopen slechts van geringen omvang zijn en de geboekte orders beginnen af te loopen. Onder deze omstandigheden wordt het voor producenten moeilijk om met katoenprijzen gelijken tred te houden. Voor de West-Afrikaansche markten worden flinke zaken gerapporteerd in gekleurde bundelgarens. In getwijnde garens gaat weinig om. De onderhandelingen tusschen de Federation of Master Cotton Spinners' Association en de American Cotton Yarn Association Executives, welke de vorige week Donderdag en Zaterdag plaats vonden ten einde tot een nauwere aaneensluiting te komen, werden gisteren herhaald, doch weer opnieuw uitgesteld tot vandaag, zonder dat men de pers eenige inlichtingen verstrekte. Ook in Egyptische garens gaat minder om. De onzekerheid in prijzen werkt er niet toe mede om het vertrouwen te doen herstellen en de meeste spinners en doubleurs berichten slechts geringe verkoopen.

De doekmarkt is uiterst lusteloos en de totale afwezigheid van zaken, speciaal van de Oostersche markten, begint hoe langer hoe meer op te vallen. In het begin van de week was er geen verandering in den toestand en ondanks de lagere katoennoteeringen, bleven prijzen vast. Gisteren echter monterden prijzen in sympathie met de katoenmarkt, doch de vraag nam niet noemenswaard toe. Over het algemeen gaat er dan ook weinig om, speciaal voor het binnenland, het Continent en de Westersche markten, of voor kleine aanvullingsorders in diverse styles ten einde het doek in de markt te houden.

Liverpoolnoteeringen

21 Sept. 28 Sept.	Oost. koersen 20 Sept. 27 Sept.
F.G.F. Sakellaridis 19,30 19,20	T.T. op Br.-Indië $1/5\frac{1}{4}$ $1/5\frac{1}{4}$
G.F. No. 1 Oomra. 8,50 9,00	T.T. op Hongkong $1/11\frac{1}{2}$ $1/11\frac{1}{2}$
	T.T. op Shanghai $2/6\frac{1}{4}$ $2/6$

THEE.

De theemarkt in de afgelopen week handhaafde hare vaste stemming. De vraag bleef zich in toenemende mate richten tot de middensoorten en ordinaire kwaliteiten, die zich meermalen nog iets in prijs konden verheffen.

Waar de opgehouden voorraden ex vorige veilingen hier vrijwel verdwenen zijn, ging er in de eerste hand weinig om en is men in afwachting van de veiling van 13 October a.s., die volgens de verschenen monsterlijst een aanbod van nauwelijks 13.000 kisten te zien zal geven.

Amsterdam, 3 October 1927.

KOFFIE.

De vaste stemming, welke enkele weken geleden plotseling is aan den dag getreden, hield ook in de afgelopen week onafgebroken aan en kwam in de eerste plaats tot uitdrukking in de wederom 3/- à 3/6 hogere aanbiedingen van Santos. Al is deze toestand in den aanvang van een oogstjaar, dat voor Brazilië, het grootste productieland, een buitengewoon groote opbrengst belooft, zeker merkwaardig en ongetwijfeld door weinigen voorzien, toch is hij op het oogenblik het logisch gevolg van den loop der omstandigheden. In de eerste plaats zijn tot betrekkelijk kort geleden aan alle markten — en niet het minst in Brazilië zelf — juist met het oog op den te verwachten grooten oogst, belangrijke hoeveelheden op latere levering in blanco afgegeven en deze moeten nu langzamerhand worden ingedekt. Zooals het in zulke gevallen meestal gaat, is dan een door de een of andere oorzaak onverwacht optredende vastere stemming aanleiding, dat zij, die nog kort geleden met een gerust hart hebben afgegeven, plotseling ongerust beginnen te worden en met aandrang als koopers in de markt komen, daarmede de prijzen regelmatig en snel opdrijvende, en in de tweede plaats wordt de stijging in de hand gewerkt door het feit, dat door de streng doorgevoerde limiteerings-politiek van Brazilië slechts een zeer beperkte hoeveelheid in Rio en in Santos ter beschikking van den handel wordt gehouden (op 3 October was de voorraad te Rio slechts 295.000 balen en die te Santos slechts 927.000 balen). Weliswaar werd in het binnenland van Sao Paulo reeds op 15 September een voorraad teruggehouden van 8.261.000 balen en ongetwijfeld zal deze op het oogenblik wel tot niet veel minder dan 9 miljoen balen zijn aangegroeid, doch daarvan is voorloopig geen baal beschikbaar. Wanneer nu verder in aanmerking wordt genomen, dat Brazilië op het oogenblik het eenige land is en nog gedurende enkele maanden het eenige land blijft, waar de handel ter markt moet komen (Nederlandsch-Indië, Afrika en enkele onbeduidende productielanden uitgezonderd, doch in vergelijking met Brazilië zijn die landen te zamen in dit opzicht slechts van geringe betekenis), dan is het begrijpelijk, hoe het komt dat Brazilië in de gelegenheid is de prijzen voor het moment vrijwel voor te schrijven. Dat de nood in de consumptie-landen hoog gestegen is, blijkt overigens duidelijk uit het cijfer der verschepingen in de week van 24 September tot 1 October van Santos naar de Vereenigde Staten. Deze verschepingen bedroegen totaal niet minder dan 313.000 balen, een cijfer, dat in één week in vele jaren niet is bereikt en wellicht nooit is voorgekomen. Ook de verkoopen naar de Vereenigde Staten beliepen in diezelfde week niet minder dan 278.000 balen tegen 132.000 balen in de voorafgaande week. Deze verkoopen moeten natuurlijk nog geheel of grootendeels tot verscheping komen.

Naast de verhoogen van 3/- à 3/6 van Santos, boekten de prijzen van Rio in de afgelopen week eene verhoogen van 1/3 à 1/6 bij zeer schaarsch aanbod. Palembang Robusta liep 1 à 1 1/4 ct. per 1/2 KG. op en de termijnnoteringen aan de Rotterdamsche markt stegen voor het Gemengd contract 1 ct. voor de loopende maand en 1 1/2 à 2 ct. voor de volgende maanden. Het Santos-contract liep 1 1/2 à 3 ct. op.

In loco was de afzet, zoowel voor binnenlandsch verbruik als voor uitvoer, beter dan hij in langen tijd is geweest en de prijzen stegen, zij het ook niet in verhouding tot die in de productie-landen. Ten onzent werd de loco-notering van Santos met 2 ct. en die van Robusta met 1 ct. verhoogd.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 88/6 à 89/6 per cwt. en van dito Prime ongeveer 90/- à 91/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 62/9 à 63/6.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, October-verscheping, 33 ct.; Benkoelen Robusta, October-verscheping, 34 1/2 ct.; Mandheling Robusta, October-verscheping, 36 3/4 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta October-verscheping, 41 ct., alles per 1/2 KG., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De loco-notering kwam voor Superior Santos van 51 op 53 ct. per 1/2 KG., terwijl die van Robusta kwam van 44 op 45 ct.

De noteringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt waren aan de ochtend-call als volgt:

	Santos-contract basis Good				Gemengd contract basis Santos Good			
	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.
4 Oct.	43 3/4	43	42 1/8	—	40 1/4	39	38 1/8	37 3/4
27 Sept.	41 1/8	40 1/8	39 1/8	—	38 3/8	37 1/8	36 3/4	35 3/8
20 "	40 1/8	39	38	—	37 3/8	36 1/8	35 1/4	34 1/2
13 "	38	37	36	—	36 3/4	35 3/4	34 3/4	33 3/4

De slotnoteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Dec.	Maart	Mei	Sept.
3 Oct.	\$ 12,92	\$ 12,82	\$ 12,73	\$ 12,62
26 Sept.	" 12,48	" 12,25	" 12,13	" 12,—
19 "	" 12,06	" 11,84	" 11,67	" 11,50
12 "	" 11,97	" 11,74	" 11,57	" 11,35

Rotterdam, 4 October 1927.

VRACHTENMARKT.

De Noord-Amerikaansche graanvrachtenmarkt was de afgelopen week veel kalmer en er was weinig definitieve vraag, speciaal van de St. Lawrence. De f.o.b. prijzen voor graan fluctueerden ecnigszins tengevolge van het slechte oogstveder in Canada, terwijl ook de vraag van Europeesche zijde niet groot was. In het begin der week werd een handige boot bevracht naar Hamburg tegen de goede vracht van 17 cents per 100 lbs. zwaar graan. Voor laatste helft October is de vracht nominaal 15 cents naar Antwerpen/Rotterdam. Montreal/Middellandsche Zee (niet Oostelijk van West-Italië) betaalde 18 1/2 cents per October, optie Adriatische Zee 19 1/2 cents, met optie Antwerpen/Rotterdam tegen 15 1/2 cents, Hamburg/Bremen 16 1/2 cents. Van St. John N.B. is 19 cents gedaan naar de Middellandsche Zee per December, optie belading in de Northern Range tegen 18 cents.

De North Pacific was levendig en er werden circa 12 booten bevracht voor alle posities tot Februari. Voor Oct./Nov. en Februari werd 33/- tot 34/- betaald van Vancouver met in de meeste gevallen de optie Prince Rupert Portland of Puget tegen 1/3 extra naar U.K./Continent/Middellandsche Zee.

De vrachten van de La Plata bleven voor alle posities zwak. Bevrachters toonden eenige interesse voor October tonnage en slaagden erin van boven La Plata havens tegen 19/6 te bevrachten naar U.K./Continent, met 6d minder voor Antwerpen of Rotterdam.

De opleving van de chilisalpeter vrachtenmarkt is sterk afgenomen, schijnbaar tengevolge van de groote stijging der f.o.b. prijzen. Er werden deze week slechts 4 bevrachtingen gedaan. Naar Europa werd een November boot gedaan tegen 28/- naar Bordeaux/Hamburg range met opties, terwijl per Januari 29/- betaald is naar de zelfde range. De markt voor ruimte per lijnbooten is zeer kalm. Er is niet veel ruimte beschikbaar, doch reeders slaagden er niet in te boeken tegen hun vrachtidee van 28/- naar Antwerpen/Hamburg range per October/November.

De Oostelijke afdelingen bleven over het algemeen kalm en de vrachten werden iets zwakker door het algemeene gebrek aan vraag. Australië bleef onveranderd kalm voor tarwe. De heerschende weersgesteldheid houdt bevrachters ervan terug reeds tot bevrachten over te gaan. De vracht van West-Australië is nominaal 38/9, doch noch bevrachters noch reeders toonen interesse om tot zaken te komen. Britsch-Indië bleef kalm. Van Bombay/Karachi/Marmagoa werd een 7500 tonner bevracht per eerste helft van deze maand tegen 22/- naar U.K./Continent. De maïsbevrachting van Zuid-Afrika is tot stilstand gekomen. De vracht is circa 24/- voor handige Oct./Nov./Dec. tonnage.

De erts-vrachtenmarkt van de Middellandsche Zee was levendig en de vrachten vertoonden eenige stijging. Er werd o.m. betaald: La Goulette/Rotterdam 4/10 1/2, Bona/Glasgow 6/10 1/2, Almeria/Duinkerken 6/10 1/2. Fosfaat werd bevracht als volgt: Tunis/Rotterdam 7/6, Sfax/Ipswich 11/6. De Golf van Biscaye was kalm en de vrachten iets zwakker. Bilbao/Cardiff betaalde 6/6, Rotterdam 5/9 en Salta/Caballo/Rotterdam 5/10 1/2.

De uitgaande kolenvrachten van Engeland waren iets zwakker. Van Zuid-Wales werd o.m. betaald: Lissabon 8/-, Port Said 10/3, Buenos Aires 14/6, Montreal 6/9 en van de Oostkust: Drontheim 6/9, Antwerpen 2/7 1/2, Genua 9/- en Piraeus 10/6.